

Маҳалла

36 (690)

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви нашри

2009 йил 9 сентябрь, Чоршанба

ISSN 2010-7013

2009 йил — ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЁТИ ВА ФАРОВОНЛИГИ ЙИЛИ

МИЛЛИЙ, ЗАМОНАВИЙ ВА ЧИРОЙЛИ

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗНИНГ ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфратузилмасини янада ривожлантириш, уй-жойлар ва ижтимоий соҳа объектларини намунавий лойиҳалар асосида барпо қилиш ҳамда қишлоқ қиёфасини тубдан ўзгартиришга бугунги кунда ҳукуратимиз томонидан катта эътибор қаратилмоқда. **Натижада республикамизнинг чекка қишлоқ ва овуллариди ҳам аҳолининг фаровон турмуш кечириши учун барча қулайликларга эга тураржойлар барпо этиляпти.**



Айниқса, жорий йилда «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурининг қабул қилиниши мамлакатимизда қишлоқ қурилиши кўламини ошириш билан бирга жаҳон стандартлари асосида кўркам иншоотлар бунёд этилган қишлоқ корхоналарининг кўпайишига омил бўлди.

Хусусан, куни кеча пойтахтимиздаги «Ўзэкспомарказ»да ташкил этилган қишлоқ аҳолиси учун яқка тартиблагий уй-жойларнинг лойиҳалари ва қурилиш материалларининг ихтисослаштирилган кўрғазмасида юртимизда қурилиш соҳасида фаолият юритиб келаётган 100 дан ортиқ корхона ва ташкилотларнинг иш-

тирок этгани фикримиз далилидир. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси, «Қишлоққурилишлойиҳа» бош лойиҳа-қидирув институти, «Қишлоққурилишбанк» акциядорлик тижорат банки, «Ўзқурилишматериаллари» акциядорлик компанияси ва Савдо-саноат палатаси ҳамкорлигида ташкил

этилган мазкур кўрғазмада намунавий лойиҳалар билан бирга маҳаллий қурилиш материалларидан фойдаланган ҳолда замонавий безак ва мебеллар билан жиҳозланган етти хил уйларнинг намуналари намойиш этилди.

ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЁТИ > [2]

МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ТАРҒИБОТ ИШЛАРИ САМАРАДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ЙЎЛИДА

ТОШКЕНТДА маънавий-маърифий ва ижтимоий муҳитни янада соғломлаштиришга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита, Ўзбекистон мусулмонлари идораси, «Маҳалла» жамғармаси, Маънавият тарғибот маркази, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вакиллари, маънавият тарғиботчилари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Йиғилишда сўзга чиққанлар жорий йил 31 август куни «Шаҳидлар хотираси» хибонидида Юртбошимиз Ислам Каримов томонидан бугунги обод ва фаровон ҳаётимизнинг моҳияти ва аҳамиятини янада чуқурроқ англаш, тинчлик ва осойишталикнинг қадрига етиш, фарзандларимизни турли хавф-хатарлардан асраш борасида билдирилган фикр-мулоҳазалар ҳамда тавсиялар маънавият-маърифат тарғиботида муҳим дастуриямал эканини таъкидладилар.

Тинчлик ва осойишталик, эмин-эркин ҳаёт, тўқинлик ва фаровонлик истидол берган энг буюк неъматлардандир. Бироқ, давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, тинчлик учун курашиш керак, бу ёғу ҳаётни, фарзандларимизнинг келажагини, уларнинг беғубор кулгусини ҳар қандай хавф-хатарлардан асраш лозим. Глобаллашув жараёнида турли ёт гоа ва оқимлар, миллатлар ва динлар ўртасига раҳна соладиган гаразли мақсадлар кириб келаётгани ҳеч кимга сир эмас. Бу барчадан ҳар доим ҳушёр ва огоҳ бўлишни тақозо этади. Айниқса, ёвуз ниятлари йўлида муқаддас ислом

динимизни ниқоб қилиб олган гаразли кучлар соғлом фикрлайдиган ҳеч бир инсонни ташвишга солмаслиги мумкин эмас.

Йиғилишда ёшлар ўртасида маънавий-маърифий ишларни кучайтириш, бу жараёнга диний уламолар, маънавият тарғиботчилари, маҳалла фаоллари ҳамда етакчи ёшларни кенгроқ жалб этиш зарурлиги қайд этилди. Бунда бугунги тинч ҳаёт, мусаффо осмон, тўқинлик ва фаровонликка қандай оғир синовлар ва машаққатлар эвазига эришимизни англайдиган, ёшларнинг қалби ва онгига мустақиллик гоёсини янада чуқурроқ синдиришга хизмат қиладиган муборак зиёратгоҳлар, қадим-жонлар, маънавият ва маърифат ўчоқларининг ўрни беқийс. Бу эса ёшларни истиқлол туфайли қадр топган бой тарихимиз, қайта тикланган миллий қадриятларимиз, анъана ва урф-одатларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашга хизмат қилади. Шу мақсадда Имом ал-Бухорий халқаро марказида диний маърифат тарғиботчиларининг малакасини, билим ва кўникмаларини мунтазам ошириб бориш йўлга қўйилгани эътиборга сазовордир.

Йиғилишда Дин ишлари бўйича қўмита, «Маҳалла» жамғармаси, Маънавият тарғибот маркази, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг ижтимоий-маънавий муҳитини янада соғломлаштириш, ёшларимизни ёт гоа ва таъсирлардан асрашга қаратилган ишларнинг самарадорлигини ошириш юзасидан ўзаро ҳамкорликда олиб борадиган вазифалар режаси белгилаб олинди.

Ҳ.БЕРДИЕВ,
ЎЗА муҳбири.

«ФУТБОЛИМИЗ КЕЛАЖАГИ» ФИНАЛ БОСҚИЧДА

КЕЧА Тошкент Давлат аграр университетининг ўйингоҳида «Футболимиз келажаги» республика турнирининг финал мусобақалари бошланди.



Мамлакатимизда соғлом авлод тарбияси устувор вазифа этиб белгиланган. Айниқса, республикамизда болалар спортини ривожлантириш борасида кенг кўламли ишлар амалга ошириляпти. Ўтган йиллар мобайнида Ватанимизнинг шаҳару қишлоқларида, маҳалла гузарларида қад ростлаган замонавий спорт мажмуалари, стадионлар, теннис кортлари кўзни қувонтиради.

СПОРТ ВА ХАЛҚАРО ҲАЁТ > [7]

СОҒЛОМ АВЛОД ОРЗУСИ

МАМЛАКАТИМИЗ Президенти соғлом турмуш тарзи ўзбек халқининг миллий қадриятларидан бири эканлигини таъкидлаган ҳолда шундай деган эдилар: «Ҳеч шубҳа йўқ; соғлом авлод орзуси аجدодларимиздан қон-қонимизга сингиб кетган муқаддас интилишдир. Агар ота-боболаримизнинг турмуш тарзига, тафаккурига назар солсак, улар насл-насаб, етти пуштининг тозаллигига, авлод соғломлигига жуда катта эътибор беришга-

нини кўрамыз».

Шу муносабат билан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бўйлаб Президентимизнинг 2009 йил 1 июлдаги «2009 — 2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари Дастури тўғри-

си»ги Қарорнинг ижросини таъминлаш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари қўмитаси, Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳамда Ўзбекистон «Маҳалла» хайрия жамғармаси ҳамкорликда ўқув-семинарлар ташкил этмоқда.

ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЁТИ > [2]

ТОШКЕНТ 2200 ЁШДА

КЕНГ ВА РАВОН ЙЎЛЛАР

ЮРТИМИЗ фаровонлигидан, аҳоли турмуш даражасининг юксалаётганлигидан нишонадир



ЎТГАН ЙИЛИ Тошкентда ўтказилган бир халқаро тадбирда хорижлик журналист билан танишиб қолдим. Пойтахтимизга биринчи бор келиши экан. Тошкент ҳақидаги таассуротларини оғиздан бол томиб сўзладим:

— Тошкент салкам икки ярим минг йиллик тарихга эга бўлса-да, кўчаларининг кенг ва раволигидан ҳайратга тушибман. Одатда, тарихий шаҳарларнинг кўчалари тор бўлади, — деди у. — Машиналар жуда кўпайибди. Лекин шаҳарнинг

ҳеч бир ерида транспорт тизимини учратмадим. Машина қатнови тигиз жойларга кўприклар қурилади. Бундай ажойиб шаҳарни ҳеч ерда кўрмаганман.

ТОШКЕНТ 2200 ЁШДА > [3]

ОБУНА — 2010

АЗИЗ МУШТАРИЙ!

Маҳалла — ватан ичра кичик ватан. Унинг обод ва кўркамлиги, гузаллиги юртимизнинг фаровонлиги ва тараққиётдан далолат.
«Маҳалла» газетаси шу «кичик ватан»нинг ҳаёти, қувонч-ташвишлари, муаммоларини ўз саҳифаларида акс эттиради. Тахририятимиз аъзолари «Маҳалла»ни аҳолиимизнинг барча қатламлари, каттаю кичик севиб ўқийдиган газетига айлантириш учун астойдил изланмоқдалар.
Янги 2010 йилда газетамиз саҳифаларида ўзингизни қизиқтирган барча мавзуларни топасиз. У сизнинг яқин дўстингиз ва самимий ҳамроҳингизга айланиб қолишига ишонамиз. Газетамиз йил давомида сизга ҳамфикр ва маслаҳатгўй бўлишини хоҳласангиз «Маҳалла»га обуна бўлинг!
Навр кўрсаткичи — 148.

ҚАРИЯЛАРИ ҚАДРЛАНГАН ЮРТ

«ШУҲРАТ» МЕДАЛЛИ МОМО

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ 18 йиллик шодибаналари Шофиркон туманидаги «Фуломте» маҳалла фуқаролар йиғинида ўзгача шуқудда нишонланди. Хусусан, қишлоқнинг мўътабар онахони, 106 ёшли Ҳақиқ момо Буронованинг Президентимиз Фармонида мувофиқ «Шуҳрат» медали билан тақдирланганлиги ҳам кўпчиликни қувонтирди.

Оқсак мукофот билан қўтлаш мақсадида момонинг хонадонига фарзандлари, неварою чеваралари қаторида «Маҳалла» жамғармасининг Бухоро вилояти бўлими раиси Бехбуд Жумасев, «Нуроний» жамғармасининг вилоят бўлими раиси Юсуф Қурбоновлар ташриф буюришди.

— Ҳаётим давомида турли даврларнинг гувоҳи бўлдим, — дейди Ҳақиқ момо. — Айниқса, уруш йилларидаги қийинчиликлар, икки на-

фар укамнинг бедарак кетиши жуда оғир зарба бўлганди. Шуқрдим, Мустақиллик туфайли мана шундай тинч, фаровон кунларда яшаймиз.

Узоқ йиллар ҳўжаликда меҳнат қилиб, турмуш машаққатларини матонат билан енгган ая 8 фарзанд, 48 неваро, 61 чевара эъзозиди. Суяги меҳнатда қотган Ҳақиқ момо ҳали ҳам тетик. Ҳатто байрам арафасида янги қурилган тандирга биринчи нонни унинг ўзи ёпти.

— Халқимизда «Қариси бор уйнинг париси бор», деган мақол бор, — дейди «Маҳалла» жамғармасининг Шофиркон тумани бўлими раиси Ботир Олимов. — Шу бонс, тумандаги 100 ёшдан ошган олти нафар нуронийларимиз доимо эътиборимизда.

Акбар Рустамов,
«Маҳалла» муҳбири.

ХАБАРЛАР
РЕСПУБЛИКА БОСҚИЧИГА
ЙЎЛЛАНМА

АНДИЖОНДА "Энг фал маънавият тарғиботчиси" республика кўрик-танловининг вилоят босқичи якунланди. Унда шаҳар ва туман босқичларида биринчи ўринни эгаллаган иштирокчилар нотижлик санъати, минбарда ўзини тутати билан, кўргазмани тарғибот воситаларидан унумли фойдаланиш бўйича ўз маҳоратларини намойиш этишди.

Кўрик-танлов натижаларига кўра, барча шартларни аъло даражада бажарган улғунорлик Халидхон Исмоилова голиб деб топилди, республика босқичига йўллана олди.

Узоқбой САКСОНБОВ,
"Mahalla" мухбири.

ЯНГИ ҲУҚУВ ЙИЛИ
ЯНГИ БИНОДА

ГУЛИСТОН Давлат университети қошида ташкил этилган академик лицей биноси капитал таъмирдан чиқарилиб, замонавий ўқув дастгоҳлари билан жиҳозланди. Таъмирлаш ишлари учун 3 миллиардан зид маблағ сарфланган муассасада ўқувчиларнинг таълим-тарбия олишлари учун барча шарт-шароитлар яратилди.

— Янги 2009-2010 ўқув йилида минг нафарга яқин ўқувчи-ёшлар қабул қилинди. — дейди академик лицей директори Мамарайим Исроилов. — Бошқа вилоят ва туманлардан келган талабаларга қулайлик яратиш мақсадида уч юз ўринга мўлжалланган ётоқхонани ҳам янгилан таъмирлади.

Тошўлат ХАЙИТБОВ,
"Mahalla" мухбири.

ҲУНАРМАНДЛАР
КЎРГАЗМАСИ

МАРҒИҲОН шахри Охунбобоев туманидаги "Қумтепа" маҳалласида "Лоф-фағро-файз" деҳқон хўжалиги раҳбари М.Исмаилова ҳамда маҳалла фаоллари ташаббус билан ҳунармандлар кўргазмаси ташкил этилди. Унда муҳир ҳунарманд ҳамда чеварлар томонидан тикилган икки юзга яқин даст ва зар дўппилари, шунингдек, ҳунармандчилик асбоб-ускуналари намойиш этилди.

Кўргазма иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотиш билан бирга, ҳунармандчилик фаолияти билан шугулланиш йстагида бўлганлар сонининг кўпайишига хизмат қилляпти.

Мухаммаджон МАҲМУДОВ,
меҳнат фахрийси.

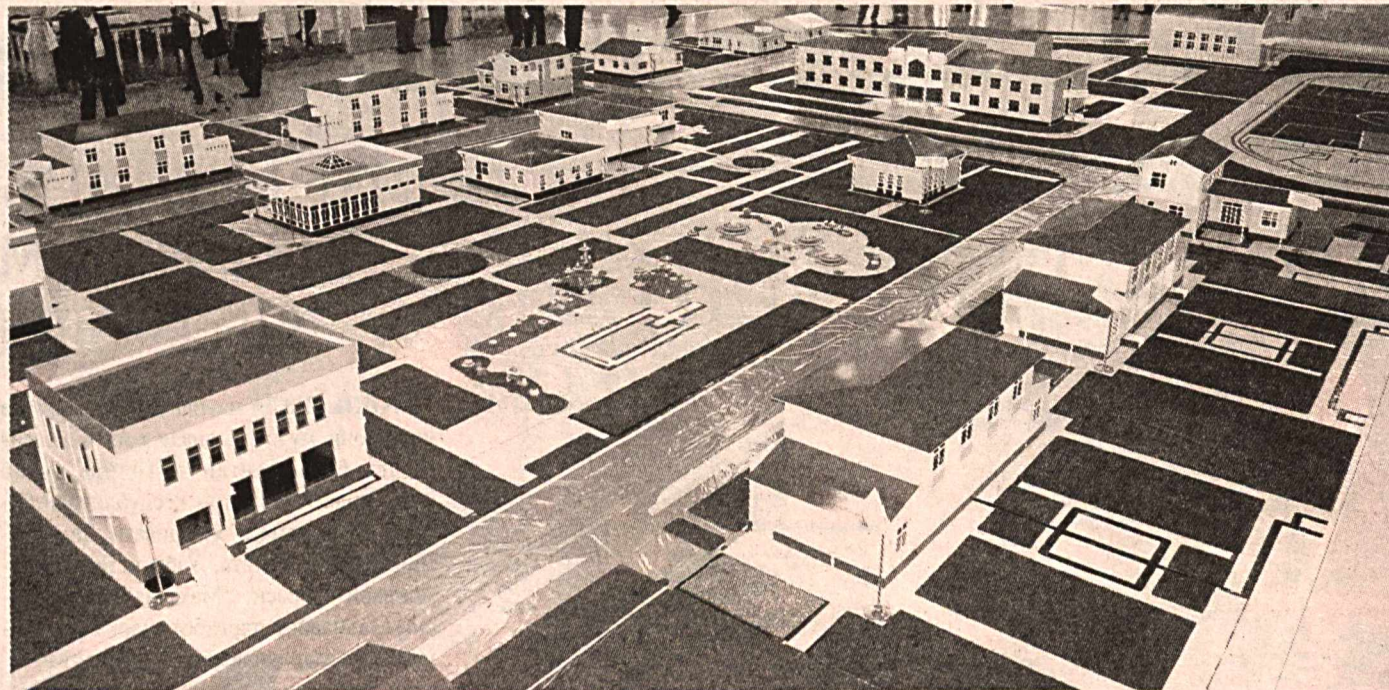
ДАВРАДА ЁШ
ПОЛВОНЛАР

"МАҲАЛЛАМИЗ ПАХЛАВОНЛАРИ" республика турнир мусобақаларининг Жиззах вилояти босқичи якунланди.

Мусобақада шаҳар ва туман босқичларида голибликни қўлга киритган ўсмирлар Узоро беллашдилар. Мурасиз кечган турнирда Пахтакор туманидаги "Дустлик" маҳалласи вакиллари Ҳ.Норбоев ҳамда М.Маматова голиб деб топилди, республика босқичида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишди.

Абдували ҚАРШИЕВ,
"Mahalla" мухбири.

МИЛЛИЙ, ЗАМОНАВИЙ
ВА ЧИРОЙЛИ



< [1]

Таъкидлаш керакки, кейинги йилларда мамлакатимизнинг чекка қишлоқларида миллий меъморчилик анъаналари ва замонавий архитектура талабларини ўзида мужассам этган кўркем уй-жойлар, таълим-тарбия ўчоқлари, соғлиқни сақлаш, спорт иншоотлари, бозорлар, автомобиль йўллари, майдонлар, бог ва хиёбонлар бунёд этилмоқда. Буларнинг барчаси инсонларнинг бахтли ва фаровон турмуш қуриши учун хизмат қилмоқда. Зеро, Юртбошимиз ҳам амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари ҳақида гапирар экан,

"Қишлоқ ва шаҳарларимизни обод қилиш — бу шунчаки ҳавас ёки эрмак эмас, балки шу орқали одамларнинг турмуш шартинини, энг муҳими, маънавий дунёсини ўзгартириш демакдир" — дедди.

Дарҳақиқат, бутун қад ростилаётган тураржойлар нафақат қишлоқлар чиройига қўшади, балки барча қулайликларга эгаллиги билан аҳоли ҳаётининг янада фаровонлашувига хизмат қилади. Кўргазмадан қўзланган асосий мақсад ҳам янги ташкил этилган "Қишлоққурилиш-лойиҳа" институти томонидан ишлаб чиқилган уй-жойлар, ижтимоий-маданий ва маиший объектларнинг намунавий лойиҳалари билан қишлоқ аҳолисини таништириш, уй-жой қурилишига янги технологиялар ва материалларни таъбиқ қилишдан иборатдир.

Муҳими, энди фуқароларимиз ўн йиллар иморат қуришмайди. Чунки Юртбошимизнинг 2009 йил 3 августдаги "Қишлоқ жойларда уй-жой қурилиши кўламни кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори асосида "тайёр ҳолда топшириш" шартини билан тураржой биносини қуришда бюрт-

мачи вазифасини бажариши учун "Қишлоққурилиш-инвест" инжиниринг компанияси билан шартнома тузади. Натижада иморатни қуриш учун фуқаро эмас, балки компания елиб-югуради, ҳам архитектура талабларига мос, ҳам фуқаролар орзу қилгандек тураржойни қуриб битказади.

Кўргазмада иштирокчилар намунавий лойиҳалар асосида уй-жой қуриш ва қишлоқларни ободонлаштиришга доир лойиҳаларни кредитлаш, молиялашнинг оптимал механизмни жорий этиш билан шугулланувчи "Қишлоққурилишбанк" очик акциядорлик тижорат банки фаолияти, уй-жой қурилишида бюртмачи вазифасини бажарувчи "Қишлоққурилиш-инвест" инжиниринг компанияси томонидан аҳолига кўрсатиладиган хизмат турлари билан ҳам танишадилар.

— Аҳоли тураржой массивларини ва уй-жойларнинг намунавий лойиҳаларини чизилиш ҳудудининг табиий-иқлим шартини, тупроқ қатлам, демография ҳолати билан бирга аҳолининг асрлар давомида қандай меъморий услубдаги иншоотларда истиқомат қилиб келгани ҳам инобатга олинди, — дейди АНДТХНАЗ лойиҳа раҳбари Қўчқорбек Норматов. — Ҳозир Андижон вилояти Андижон тумани А.Чулпон номидаги массивнинг намунавий лойиҳасини тақлиф этилди. Лойиҳага кўра уйларнинг асосий қисми 2 қаватли 6 хонали бўлиб, 6 соғих ерга мўлжалланган. Маълумки, Андижон вилояти аҳоли тигиз яшайдиган ҳудудлар сирасига кириди. Шу сабабли лойиҳада 2 қаватли иморатлар қуриш тақлифини илгари сурдик. Бундан ташқари, фуқароларнинг чорва моллари ва парранда боқилиш инобатга олинган. Бу, албатта, аҳолининг оилавий шартинга қўшимча даромад олишлари учун яхши имконият яратди. Массивнинг умумий майдони 6 гектар бўлиб, шундан 3,4 гектари иморатлар қуришга, 1,5 гектари кўкамзорлаштириш ишларига ва 1,1 гектари

йўл ва йўлакларга ажратилган.

Кўргазмада яқка тартибда уй-жой қуриш учун Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти учун алоҳида, Навоий, Бухоро, Самарқанд вилоятлари ҳудуди учун алоҳида, Жиззах, Сирдарё ва Тошкент вилоятлари учун алоҳида, Қашқадарё, Сурхондарё ҳамда Фарғона, Андижон, Наманган ҳудудлари учун алоҳида, тоғ ва тоғолди жойлар учун ўзига хос, жами 31 та намунавий лойиҳа тақлиф этилмоқда. Эътиборлиси, лойиҳаларда аҳолининг спорт билан шугулланиши, малакали тиббий хизматдан фойдаланиши, тадбиркорлик фаолияти билан шугулланиши учун ҳам барча қулайликлар яратилган. Айниқса, Қашқадарё вилоятининг Қарши тумани, Андижон вилоятининг Булоқбоши тумани, Қорақалпоғистон Республикасининг Қўнғирот туманлари учун ишланган намунавий лойиҳалар энг янги қурилиш-технологик ечимлар, замонавий қурилиш материаллари ва буюмларидан фойдаланилгани билан ажралиб туради.

«Узэкспомарказ»нинг иккинчи павилионида мамлакатимизда ишлаб чиқарилган замонавий қурилиш материаллари, уй-рўзгор ва энгил санаят маҳсулотлари, мебеллар, маиший техника, қишлоқ хўжалиги ускуналари намойиш этилди. Жумладан, «Оникс», «Сино», «Мобель», «Куриллизинг», «Сувмаш», «Совпластитал», «Фотон» очик акциядорлик жамиятлари, «Ройсон электроникс», «Хайтинг систем», «Чирчиқ Шанхай Пласт» масуляти чекланган жамиятлари, «Дойче кабель», «Эст колор» қўшма корхоналари каби кўпшаб ишлаб чиқаруш субъектларининг маҳсулотлари иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

Кўргазма шу йилнинг 7-13 сентябрь кунлари бўлиб ўтди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардан келган вакиллар иштирокида қишлоқ жойларда ижтимоий-демографик, табиий-иқлим шартининг ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилган намунавий лойиҳалар намойиш этилди.

Ўқтам ХУДОЙҚУЛОВ,
"Mahalla" мухбири.

ҚАРОР ВА ИЖРО
СОҒЛОМ АВЛОД
ОРЗУСИ

< [1]

Айни пайтда Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида бўлиб ўтган ушбу тадбирнинг наватбагагиси Сурхондарё вилоятида ўтказилди.

Қарор ижроси юзасидан вилоятда қатор ишлар амалга оширилганининг гувоҳи бўлдик. Жумладан, аҳоли репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий ривожланган авлодни камол топтириш юзасидан амалга оширилган ишларни қучайтириш ва самарадорлигини ошириш, Давлат дастури лойиҳасини шакллантириш мақсадида ишчи гуруҳи ташкил этилиб, улар ҳудудларга бириктирилган.

Соғлом оилани шакллантириш ҳамда соғлом авлодни вояга етказиш масалалари бўйича аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари ўтказиш, туғиш ёшидаги аёллар, ўсмирлар ва болаларнинг саломатлигини тиклаш учун Республика перинтал маркази, Республика акушерлик ва гинекология илмий текшириш институти, табиёт академияси мутахассислари вилоят даволаш-профилактика муассасалари ходимлари ҳамкорлигида ҳудудларда, график асосида амалий ишлар олиб бормоқдалар.

Сурхондарёнинг тоғли ҳудудидagi Узун, Сариосиё, Бойсун, Олтинсой, Бандихон ва Денов туманларида мутахассислардан иборат кўча врачлик маслаҳат бригадалари ташкил этилиб, аҳоли тиббий кўрикдан ўтказилди. Ҳозир ушбу ҳудудда соғломлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида вилоятдаги 537229 нафар туғиш ёшидаги аёлларнинг 438015 нафари (82,2%) тиббий кўрикдан ўтказилди, аниқланган турли хил экстрагенитал касалликлар амбулатор ва стационар шароитда даволанди. Амалга оширилган бу каби



ишлар туфайли оналар ва болалар ўлими кескин камайтган.

Вилоят репродуктив маркази ва «Саломатлик институти»нинг Сурхондарё вилояти филиали томонидан жорий йилнинг ўтган даврида саломатлик ва тиббий маданиятни ошириш масалалари бўйича журналистлар учун семинарлар ташкил этилган, аҳолининг кенг қатламларида тушунтириш ишлари узлуксиз равишда амалга оширилмоқда. «Бахтли она бўлинг», «Азиз келин-куёвларга», «Ўсмирлик даври ҳақида», «Ўғил болалар балоғат даври», «Қиз болалар балоғат даври» мавзуларидаги тарқатилган рисодалар ҳам шулар жумласидандир.

Режа асосида ташкил этилаётган ўқув-семинарнинг наватбагагиси Фарғона водийси вилоятларида ўтказилмоқда.

Юлдуз ҲОЖИЕВА,
"Mahalla" мухбири.

ТИББИЙ КҶРИК

САЛОМАТЛИККА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий ривожланган авлодни шакллантириш борасида Самарқанд вилоятининг Тайлоқ туманида ҳам қўлбаб хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Президентимизнинг 2009 йил 13 апрелдаги «Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори асосида туманда алоҳида режа ишлаб чиқилди.

Тумanning 50 та маҳалласида яшовчи туғиш ёшидаги аёллар назоратга олиниб, бу ишларнинг нечоғли муҳимлиги уларга тушунтириб борилмоқда. Баъзи бир чекка қишлоқларда яшовчи аёллар ўз соғлигини уймамай, шифоخورга вақтида мурожаат қилмайди. Соғлом фарзанднинг туғилиши қанчаларининг қандай кечганлигига бевоқиф боғлиқ. Агар она камқон бўлса-ю, муаммога бепарво қараса, шубҳасиз, ундаги бу касаллик болага ўз таъсирини кўрсатади, ёмон оқибатларга олиб келади.

Қариндошлар ўртасидаги никоҳларнинг олдини олишга, никоҳланувчиларни тиббий кўрикдан ўтказишга алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Тумандаги туғиш марказида 47044 нафар фертил ёшидаги аёллардан 17830 нафари чуқурлаштирилган тиббий кўрикдан ўтказилди. Тиббий кўрикдан ўтказилганларнинг 9531 нафарига турли хил экстра генитал касалликлар аниқланган бўлиб, шулардан 4714 нафарининг амбулатория ва кундузги шифохона шароитида соғлини тикланди. Шунингдек, 14 ёшгача бўлган болалардан 18335 нафари туғиш тиббий кўрикдан ўтказилди. Уларнинг 7584 нафарига турли хил касалликлар аниқланиб, 4662 нафарининг соғлиги тўла тикланди.

— Юртбошимизнинг «Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантиришнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ва Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган соғлиқни сақлаш тизими бирламчи буғини муассасаларининг, айниқса, қишлоқ врачлик пунктларининг фаолиятини тубдан яхшилаш, аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш борасидаги кенг қўламли тадбирлари кел-

ЯНГИЕРЛИК ТАДБИРКОРЛАР

аҳоли бандлиги ва шаҳар кўркемчилигини таъминлашмоқда

Чул ўрнида қад ростилаган Янгиер шаҳрида бутунги кунда, ҳудуддаги ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш орқали аҳолини иш билан таъминлашга жиддий аҳамият берилмаётган. Хусусан, тадбиркорларнинг саъй-ҳаракати билан шаҳар қиёфаси тубдан яхшиланиб, ўзгариб бормоқда. Қарийб 29,9 квадрат километр ҳудудни эгаллаган бу шинам, замонавий шаҳарда 8 та маҳалла, 8021 та хонадон мавжуд бўлиб, 31,8 миң аҳоли истиқомат қилади.

Таъкидлаш керакки, ҳудуддаги 368 та хўжалик юритувчи субъектнинг иқтисодий тармоқлари ривожидagi ҳиссаи салмоқини. Биринчи ярим йиллик янги қурилишнинг таҳлил натижаларига кўра, шаҳарда бажарилган ишлар салмоғининг 85,5 фоизи, халқ истеъмоли товарларининг 100 фоизи, товар айланмасининг 58 фоизи, пуллик хиз-

матнинг 35,7 фоизи кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳиссага тўғри келади. Муҳими, истиқлол шарофати билан тадбиркорликда ким ўзининг нимага қодирлигини намойиш этипти. Маҳалла оқсоқоллари эса, тадбиркорликка уқуви бор фуқароларнинг ўз бизнесларини йўлга қўйишларида катта ёрдам бермоқда.

Янгиер шаҳрида 3 та чет эл сармоясини иштирокдаги кўшма корхона, 10 та мактаб, 3 та коллеж, академик лицей, ўнлаб савдо тармоқлари, футбол мактаби, табиёт муассасалари ҳамда маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари фаолият юритмоқда.

Яқинда шахримиздаги «Шодлик» маҳалласида янги гузар ишга туширилди. Унда ишбилармон ва тадбиркорлар саъй-ҳаракати билан замонавий болалар ўйингоҳлари, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари бунёд этилди. Муҳими, маҳалла оқсоқолининг иш-

билармонлиги, янгиликка интилувчанлиги туфайли гузар кундан кунга кўркем қиёфа касб этаётган. Масалан, фуқаролар йнғини раиса Ҳазратқул Маматкулов маҳаллада истиқомат қилувчи Роза Ваҳобованин ҳаракатчанлигини кўриб, уни тадбиркорлик билан шугулланишига ундади. Натижада ҳудудда «Шодлик-Роза» масуляти чекланган жамияти ташкил этилди. Орадан кўп вақт ўтмай МЧЖ қошида «Анвар нон» фирмасида нон ва қандолатчилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Шу тариқа, аҳолига хизмат кўрсатувчи яна бир корхона иш бошлади.

Одатда, шахримизга келган меҳмонларни «Холмат ота Зиёдуллаев» хусусий фирмасига қарашли ошхонага тақлиф этилади. Башорат Зиёдуллаева раҳбарлик қилаётган бу ошхона доимо хўрандалар билан гажум. Хизмат маданиятининг юқорилиги, таомларнинг сифатлиги, ошхона атрофининг гулзорга айланганлигини кўриб баҳридилнингиз очилади.

Исмоил Холмонов ҳам Янгиерни ривожланган шаҳарлар қаторида кўришни истайдиган тадбиркорлардан. У гипс, оқак ва алебастр ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, ҳамшаҳарларимизнинг

талаб ва эҳтиёлларини қондирмоқда. Яқинда И.Холмонов кичик корхонаси қошида ёғочни қайта ишлашни йўлга қўйди. Бутун корхонада ишлаб чиқарилган эшик ва дераза ромлари ҳамда ёғоч ўриндиқлар харидорларга манзур бўлмоқда.

Черепашиали томлар чиройли ва ихчамлиги билан ажралиб туришига ҳавас қилган яна бир ҳамшаҳримиз Ваҳоб Келдиёров «Полимер Бинокор» масуляти чекланган жамиятини ташкил этиб, сифатли черепишалар ишлаб чиқармоқда. Эътиборлиси, унинг маҳсулотлари нафақат шаҳарда, балки республикамизнинг бошқа вилоятларига ҳам сотилмоқда.

Янгиерда аҳоли бандлигини таъминлашда ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг хизмати катта бўлмоқда. Масалан, шу йилнинг ўтган даврида тадбиркорлар саъй-ҳаракати билан 548 та янги иш ўрни яратилди. Шунингдек, 83 миллион 300 миң сўмлик халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқарилиб, чакана савдо айланмаси 1 миллиард 169 миллион 700 миң сўмга етказилди.

Абдуллим ДОНИШЕВ,
«Маҳалла» жамғармасининг
Янгиер шаҳар бўлимагиси раис.

Дилбар МАҲМУДОВА,
"Mahalla" мухбири.

Кенг ва равон йўллар

ЮРТМИЗ фаровонлигидан, аҳоли турмуш даражасининг юксалаётганлигидан нишонадир

[1]

Бундай илиқ гапларни бугун шахримизга келган ҳар бир сайёҳдан эшитиш мумкин. Зеро, Тошкентимиз истиқлол йилларида таниб бўлмас даражада кўрамлашгани, гўзаллашгани, яшаргани ҳақиқат. Аслида бунёдкорлик, яратувчанлик халқимизга хос хусусиятлар.

Эсингизда бўлса, яқин-яқингача мамлакатимизнинг жанубий ва шимолий вилоятларидан келаётган катта транспорт оқимининг бир қисми Фарғона vodiysi вилоятларига пойтахтимизнинг Бунёдкор (аввалги Халқлар дўстлиги) кўчаси орқали ўтар эди. Бу эса шахар транспорти ҳаракатига сезиларли таъсир кўрсатарди. Бундан ташқари, кейинги йилларда Сирғали тумани ҳам кенгайиб, транспорт қатнови кўпайди. Машиналар йўлларга сигмай

қола бошлади. Бу ҳолатнинг олдини олиш мақсадида 2006 йилнинг август ойида, яъни Истиқлолимизнинг 15 йиллиги арафасида Сирғали, Қўйлиқ ва Оточпар бозорларига борадиган кўчалар кесиладиган йирик чорражада узунлиги 49 метрли йўл ўтказиб қурилди. Ушбу иншоотнинг ишга тушиши билан Эркин кўргони худудидан ўтадиган олти километрли янги йўл Тошкент катта ҳалқа йўлига боғланди.

Ушбу йўл ўтказгичнинг очилишида Юртбошимиз Ислол Каримов йўлсозлар ва қурувчилар меҳнатига юксак баҳо бериб, кўприкнинг ишга туширилиши тўғрисида йирик қўлайликдан нафақат шахарлик йўловчилар, балки қўшни давлатлардан келадиган меҳмонлар ҳам баҳраманд бўлишини алоҳида таъкидлаган эдилар. Ҳақиқатан ҳам бугун мамлакатимизнинг шимо-

лий ва жанубий вилоятларидан, Туркманистон, Тожикистон, Эрон, Туркия ва бошқа мамлакатлардан Фарғона vodiysига йўл олган барча транспорт воситалари шу қўлай ва равон йўлдан ҳаракатланапти.

Пойтахтимизнинг Чилонзор ва Бунёдкор кўчалари чорраҳасида илгари саккиз қатор транспорт ҳаракати кесишар, натижада тигизлик юзага келиб, ҳайдовчи ва йўловчиларнинг оптикча вақт йўқотишига, ёқилги сарфи ошиб, атраф-муҳитнинг ифлосланишига сабаб бўларди. Шу сабабли бу жойда ҳам Президентимиз ташаббуси билан катта кўприк барпо этилди. Уни «Узавтйўл» давлат акциядорлик компаниясига қарашли ташкилотлар ишчи-хизматчилари жуда қисқа муддатда бунёд этишди.

«Йўл лойиҳа бюроси» шўъба корхонаси ва «ТошкентбошланДИТИ» лойиҳалаш институти лойиҳаси асосида барпо этилган маъмурият ишоотининг эни 30, узунлиги 374, баландлиги 7,5 метрли ташкил этади. Шуни

таъкидлаш лозимки, қурилиш ишлари жуда қисқа муддатда амалга оширилди. Энг ҳайратланарлиси, қурилиш пайтида йўлларда бир кун ҳам ҳаракат тўхтагани йўқ.

Юнусобод пойтахтимизнинг аҳолиси кўп туманларидан бири. Мустақилликка эришгунимизга қадар шундай катта туманга борадиган йўллар саноқли эди. Натижада аҳоли кўп вақтини йўлда ўтказарди. Истиқлол йилларида Юнусобод йўналишида янги йўллар билан бирга бир неча янги кўприклар ҳам барпо этилди.

— Бизнинг даҳамиз Юнусободнинг биқинида жойлашган, — дейди себзорлик М.Юсупов. — Лекин Юнусободга бориш учун Ишчилар шахарчаси ёки Амир Темур кўчаси орқали айланиб ўтишимизда тўғри келарди. Мавзё охирида қурилган кўприк эса узоғимизни яқин қилди. Ҳозир кўприкдан ўтсак бўлди, у ёғи Юнусобод.

Таъкидлаш жоизки, бугун шахримизнинг барча серқатнов кўчаларида йўл ўтказгич ва кўприклар қурилди. Бунга Тошкент шахрининг дарвозаси ҳисобланган Бунёдкор кўчаси бошланишидаги йўл ўтказгични, Қўйлиқ бозори ёнидаги, шунингдек, кичик ҳалқа йўлида қурилган кўприкларни мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Сўнгги йилларда пойтахтимизда транспорт воситалари сони бир неча баравар ошди. Бу одамларимизнинг турмуш даражаси юксалаётгани, эл-юртимиз йилдан-йилга фаровонлашаётганидан нишонадир. Зеро, кенг қўламли ислохотлардан қўзланган асосий мақсад ҳам аслида шу — аҳоли турмуш даражасини ошириш эди.

Халқимиз қадимдан йўл ва кўприк қурганларни ардоқлаб, эъозлаб келган. Чунки кўприклар манзилларни яқинлаштирган, одамлар ўртасида борди-келди йўлга қўйилишига омил бўлган. Бундан чиқадиган хулоса шуки, кўприклар нафақат йўлларни, балки дилларни ҳам бир-бирига боғлайдиган воситалар.

Б.БОБОЁРОВ



МАРКАЗ ИШИ

НУРОНИЙЛАР КЎМАГИДА

Хусусан, маҳалла фуқаролар йиғинлари қошида ташкил этилган «Нуроний» жамоатчилик маркази айна пайтда жойлардаги ҳудудий бўлим ва бўлимчаларда муаммоларни ҳал қилишда ва бунинчаларда фаолият олиб бораётди. Уруш ва меҳнат фахрийларини ҳисобга олиш, ногирон, ўзгалар парвариши ва кўмагига муҳтож қарияларга мурувват ёрдамлари кўрсатишда, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини аниқлашда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Қолаверса, ёш авлоднинг баркамол, ватанга салоқат руҳида тарбиялаш, аҳоли ўртасида маънавий-маърифий тадбирлар, давра суҳбатларини ташкил этиш ва ҳуқуқий саводхонликни кучайтириш, ибратли турмуш тарзи, ҳалол меҳнати билан обрў орттирган нуроний отахон ва онахонлар тисолида тарбияси қийин ўсмирларга, ёш оилаларга йўл-йўриқ кўрсатишдек эзгу мақсадларда ҳам марказ доимо камарбаста.

Узоқ йиллар захматли ва шарафли меҳнати ила элнинг меҳрини қозониб қўлаётган Қодир Эрнazarov бу йил 84 ёшини қаршилади. Ҳозирда фахрий отахон Мирзо Улуғбек туманидаги «Хоразм» маҳалласида истиқомат қилади. Ибратли умр йўли, ҳаётий тажрибаси билан ёшларга ўрнак бўлиб келаётган бу инсон ёши улуглигига қарамай, ҳали тетик, бардам. Бугун у маҳалла қошида ташкил этилган «Нуроний» жамоатчилик марказининг раиси сифатида фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш, уларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги хайрли ишларни изчил йўлга қўйишда йиғин мутасаддиларига яқин кўмаклашди.

Шуни алоҳида қайд этиш жоизки, «Нуроний» жамоатчилик маркази, ташкилот ҳамда ҳимойлар томонидан байрам ва шодиёна кунларда маҳаллада истиқомат қиладиган меҳнат фахрийлари, уруш қатнашчилари, ногиронлар, ёлғиз қарияларга меҳр-мурувват ёрдамлари

кўрсатиб келинади. Шунингдек, ҳудуддаги 50-умумтаълим мактаб ўқувчилари билан биргаликда маҳалла фаоллари иштирокчида ёшлар тарбиясига оид очиқ мулоқотлар тез-тез ўтказиб турилади. Хусусан, яқинда 5-оилавий поликлиниканинг ёшлик мутахассислари билан суҳбат уюштирилиб, ёшларнинг турли ёт иллатлар таъсирини туртиб қолмаслиги, улар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш масалалари муҳокама қилинди.

Бундан ташқари, «Нуроний» жамоатчилик маркази ҳамда маҳалла фуқаролар йиғинлари мутасаддилари билан ўзаро тажриба алмашиш, амалий-услубий ёрдам бериш мақсадида ўқув-семинар ташкил этилди. Шу йили «Маҳалла кўни» байрам тадбири муносабати билан эълон қилинган энг намунали «Нуроний жамоатчилик маркази» номинациясида Қ.Эрнazarov раҳбарлигидаги марказ голиблигини қўлга киритди.

Дарҳақиқат, эл юкени елкасига олганлар юрда эъозланиди. Қодир бога ўхшаган минглаб пиру бадавлат отахону онахонлар маҳаллаимизни файзга, хонадонларимизни нурга тўлдириб турибди. Инсонларнинг бири-бирга меҳр-оқибатли бўлиб яшашлари, ёшларнинг ҳаётда тўғри йўлни танлашида улар берган панду насихатлар халқимизнинг бебаҳо маънавий сарчашмасидир.

Бу тиниқ сарчашмадан баҳра олган юрт ёшлари дунё кенгликларига Ўзбекистон номини тараннум этмоқда.

Раҳим ШЕРКУЛОВ, «Mahalla» мухбири.

КАДРИЯТ

БУ ЕРДА ҲЕЧ КИМ ЁЛГИЗ ҚОЛМАЙДИ

ЧУНКИ бу маҳалланинг ҳар бир кўни эзгу хайр-саховат ишларисиз ўтмайди

Мустақиллик байрамни доимо шодиёналик билан кўтамиз. Кўча-кўй байрамона безатилади. Ҳамма жойга Юртимизнинг байроғи илинади. «Юртим 18 ёшнинг муборак бўлсин!», «Қарогимда асрагин сени, Ватан!», «Мустақиллигимиз абдий бўлсин!» сингари оташ сўзлар ҳар бир қалбда гурур уйғотиши табиий. Беш ёшли қизим: «Аяжон, мени мустақиллик байрамга олиб чиқинг, мустақилликни кўрай!», дейди. Юрагим тўлқинланади: «Жоним болам, бир умр мустақилликни кўриб яша. Шу элнинг, шу кўчаларнинг, шу юртнинг эгасинан, сен», дейман унга. Академик лицейда ўқийдиган ўлим лицейини тугатиб, ҳарбий хизматга бораман, юртимни, мустақилликни ҳимоя қиламан, дейди. Ватанимнинг шундай ҳимоячиси борлигидан фахрланаман. Яқинда маҳалламиз болалари ташаббус кўрсатишиб, маҳалладаги қарияларни, ёлғиз қаровсиз қолган, ногирон кишиларга ёрдам беришга бел боғлашибди. Ҳозир ҳар кўни уларнинг ҳолидан хабар олишдади, ишларига қўмаклашишдади. Маҳалладаги ўйингоҳни ҳам улар тартибга келтиришди, кўрсангиз ҳавасингиз келаси. Ҳозир ушбу майдонда футбол ўйнашдади, турли мусобақалар уюштиришдади. Уларнинг тўлланиб бекор ўтиришганини кўрмайсиз.

ҳаммининг кўнлига йўл топа олади. Маҳалла аҳлини бир оила дейсиз, ҳамма бир-бирнинг ҳолидан хабар олади, бирор маърака ёки маросим бўлса ҳеч ким қараб ўтирмайди, қўлидан келганча ёрдам беради. Биронинг бошига ташвиш тушса, биргаликда ҳал қилишдади. Тез-тез ўтказиб туриладиган ҳашарда каттаю кичик бирдек иштирок этади. Шундай кезларда кимнинг қами кўсти бўлса, биргаликда тўғрилаб олишади.

Ҳикоя қилаётганимиз Китоб туманидаги «Сурум» маҳалла фуқаролар йиғинида 6 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. Маҳалла ҳудудида 2 та умумтаълим мактаби, битта педагогика коллежи, академик лицей ва шифохона бор. Уларда барча шарт-шароитлар мавжуд. Бу ҳам маҳалла аҳлининг жиқлигию, оқсоқолнинг ишбилармонлиги, елиб югуриши тўғрисида.

Маҳаллада истиқомат қиладиган ёшлар онгига ватанпарварлик, инсонпарварлик ғояларини синглириш, уларни урф-одат ва анъаналаримизга садоқат руҳида тарбиялаш борасида кенг қўламли ишлар олиб борилади. Фуқаролар йиғинида фаоллар иштирокчида жамоат комиссиялари ташкил этилган. Жумладан, яраштириш, маънавият тарғиботи, ёшлар ва вояга етмаганлар билан ишлаш, спорт ишларини ташкил қилиш, кам таъминланган оилаларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш сингари комиссиялар мунтазам фаолият кўрсатиб келаётди. Маҳаллада беморлар ҳолидан хабар олиш, ёлғиз қарияларни йўқлаб туриш одатга айланган. Бу ерда ҳеч ким ўзини ёлғиз ҳис этмайди, чунки бу маҳалланинг ҳар бир кўни эзгу хайр-саховат ишларисиз ўтмайди.

Дилфуза ҚОДИРОВА, «Маҳалла» жағғармасининг Китоб тумани бўлинмаси бош мутахассиси.

ОДАМ САВДОСИ — ИЖТИМОЙ ИЛЛАТ

КЕЙИНГИ йилларда оммавий ахборот воситалари орқали инсон шаънини камситувчи, эркинлигига даҳл қилувчи жирканч жиноят — одам савдоси ҳақида бот-бот хабарлар бериб турилибди. Мазкур жиноят оқибатида жаҳонда кўплаб инсонлар азият чекаётгани эътироф этилаётгани бежизга эмас, албатта. Чунки одам савдоси инсон эркинлиги, тенглиги ва шахс дахлсизлигига пўтур етказиш билан бирга, уни турли хўрлик ва камситишларга дучор этади.

Афсуски, бу иллат юртимизни ҳам четлаб ўтаётгани йўқ. Одам савдоси билан шуғулланувчи кимсалар соддадил, ишонувчан кишиларни, аксарият ҳолларда, мустақил ҳаёт бўсағасида турган ёшларни алдаб, уларни хориждан сотиб юбормоқда. Оқибатда одамфурӯшлар тузогига тушган фуқаролар ўзга юртларда нафақат руҳий қийинчиликларни бошдан кечиряпти, балки ўз соғлиқларини ҳам йўқотишмоқда.

Шу сабабли мамлакатимизда одам савдосига қарши курашиш бўйича бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Чунки, ҳуқуқимиз томонидан 2003 йил 12 декабрда БМТнинг «Одам савдоси ва учинчи шахслар томонидан фоҳишабошликдан фойдаланишга қарши курашиш тўғрисида»ги ва «Трансмиллий уюшган жиноятчиликка қарши курашиш тўғрисида»ги Конвенциялари ратификация қилинди. Бундан ташқари, 2008 йил 17 апрелда «Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида»ги Қонун қабул қилинди ва Президентимизнинг «Одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида миллий тадбирлар режаси тасдиқланган. Натижада бугунги кунда давлат бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар, корхона, муассаса ва фуқаролар одам савдосига қарши курашиш бўйича

фаолиятни амалга оширувчи давлат органларига яқиндан қўмаклашиб келмоқда.

Қарорга асосан, Қорақалпоғистон Республикаси Вазиrлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шахар ҳокимликлари томонидан одам савдосига қарши курашиш бўйича идораларо комиссиялар фаолияти йўлга қўйилган эди. Бугунги кунда комиссия одам савдосига қарши курашиш борасида ҳудудий давлат ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириб, бу жиноятга имкон берувчи сабаб ва шароитларни аниқлашга доир ишлар самарадорлигини оширишга қаратилган тадбирларни ташкил этиб келмоқда.

Таъкидлаш керакки, «Маҳалла» хайрия жағғармаси республика бошқаруви ҳамда унинг ҳудудий бўлим ва бўлимчалари одам савдосига қарши курашиш борасида самарали фаолият олиб бораётди. Хусусан, фуқаролар йиғини ҳузурида одам савдосига қарши курашиш бўйича махсус жамоат кенгашлари мавжуд бўлиб, унга маҳалла оқсоқоли, котиб, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи, профилактика инспектори, посбонлар ҳамда аҳоли орасида обрў-эътиборга эга бўлган шахслар жабр этилган. Чунки одам савдоси — ижтимоий иллат. Бу жиноятга барча бирдек қарши курашгандагина уни бартараф этиш мумкин.



— Одам савдоси маълум бир тоифадаги инсонларнинг эмас, балки глобал жамиятимиздаги муаммолардан бирига айланди, — дейди «Маҳалла» жағғармасининг Бухоро вилояти бўлими раиси Бехбуд Жумаев. — Шу бонус, тушунтириш, тарғибот-ташвиқот ишларини, энг аввало, маҳалла ҳудудида олиб бориш одам савдосига қарши курашишда яхши самара беради. Бўлимимиз одам савдосига қарши курашиш бўйича идораларо комиссияси ва вилоят ҳуқуқ-тартибот идоралари билан яқиндан алоқа ўрнатиб, ҳамкорликда хорижда кетган фуқароларни назоратга олиш юзасидан суриштирув ишларини олиб борапти. Бу борда фуқаролар йиғини ҳузурида одам савдосига қарши курашиш жамоатчилик кенгаши зиммасига катта вазифалар юклатилган. Одам савдосига қарши курашиш бўйича бўлимимиз томонидан махсус дастур ишлаб чиқилган. Айни пайтда ушбу дастурга асосан, турли идоралар билан ҳамкорликда иш олиб борилаётди. Жорий йилда вилоятдаги 546 та ўзини ўзи бошқариш органларида «Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида»ги Қонуннинг мазмун ҳофияти тушунтирилди. Муҳими, тарғибот-ташвиқот ишлари билан чекланиб қолётганимиз йўқ. Масалан, жағғарма томонидан жабрланган фуқароларга 2,7 миллион сўмлик

моддий ёрдам кўрсатилди. 424 та маҳалла фуқаролар йиғини аҳолисига ушбу жиноятнинг салбий оқибатларни акс эттирилган қўргазмали қуроилар тарқатилди. Шунингдек, вилоятдаги ҳар бир ўзини ўзи бошқариш органида одам савдоси билан боғлиқ маълумотлар базасини яратиш мақсадида хорижда кетганлар ва маҳаллада узоқ муддатдан бўён истиқомат қилмаётган фуқароларни рўйхатга олиш китоби ташкил этилган. Эътиборлиси, аҳолига касб-ҳунар ўргатиб, маҳалланинг ўзида иш билан таъминлаш мақсадида вилоятдаги 19 та маҳалла гузарларида марказлар ташкил этилди. Бу марказларда маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари, дунар ўргатиш курслари, савдо дўконлари фаолият юритиб келмоқда. Шу йўл билан ҳозирда маҳалла марказида қўшимча 35-40 та иш ўрнини яратилмоқда.

Хуллас, инсон шаъни, кадр-қиммати, осейишта турмуши ҳамда келажакига таҳдид соладиган иллатларнинг олдини олишда, адашганларни тўғри йўлга бошлашда маҳалла фуқаролар йиғинининг ўрни беқиёс. Зеро, одам савдоси жиноятига қўл ураётганлар ҳам, алдовга учраганлар ҳам юртимизнинг у ёки бу маҳаллада истиқомат қилади.

Ўқтам ХУДОЙҚУЛОВ, «Mahalla» мухбири.

ОҚСОҚОЛНИНГ БИР КУНИ

ЭЛ БИЛАН ҲАМНАФАС

МАҲАЛЛАГА оқсоқол бўлишнинг ўзига яраша масъулияти бор. Зотан, фуқароларнинг қувончу шодликлари билан ҳамнафас яшай биладиган инсонгина бундай шарафли вазифага муносиб саналади.

Маҳалла идорасига йўл оларканмиз беихтиёр ҳаёлимиздан ана шундай фикрлар ўтди.

— Алло, ассалому алайкум. Мен Сардоба туманидаги Файзулла Ҳўжаев номидаги маҳалла оқсоқоли Ҳусан Маматқулловман. Туман газлаштириш идорасига тушдимми?

Йигин идорасига кириб борганимизда оқсоқол телефонда газ қувурларини янгилаш масаласида суҳбатлашаётган, маҳалладаги айрим хонадонларда табиий газ бошимнинг пастиги боис, аҳоли, айниқса, қишнинг қаҳратон кунларида қийнаётганини ётиги билан тушунтираётган экан. Гапини яқунлаб, оқсоқол совуқ тушунга қадар муаммони бартараф эттишда ёрдам кўрсатишини илтимос қилди.

Биз бироз сабр қилиб, кутиб турдик. Ниҳоят оқсоқол гапини тугатиб телефон гўшагини қўйғач, ҳол-аҳвол сўрашдик.

— Маҳалламизга табиий газ келтирилганига кўп йиллар бўлди, — дея гап бошлади у. — Бутунга келиб, ер остидаги эски қувурлар чириб бошлаган. Туман газлаштириш идорасидагиларнинг айтишича, агар газ босими кўтарилса, бу қувурлар дарз кетиши мумкин экан. Қувурларни алмаштириш, ер устидан янги қувур тортиб келиш зарур, дейишяпти.

Оқсоқол билан гурунглашиб, бирга бирга туман газлаштириш идорасига йўл олдик. Идорада бизни ушбу ташкилот раҳбари қарши олди. Х.Маматқуллов ташкилот раҳбарига яқинда худуддаги «Дуслик» кўчасида истиқомат қиладиган хонадонлардаги газ қувурларини алмаштирилганини ва шу орқали бошқа хонадонларга ҳам газ қувурини тортишни мўължаллашаётганини маълум қилди.

— Маҳалламиздаги кўпни кўрган ота-хонлар, фаоллар, тадбиркорлар, фермерлар билан маслаҳатлашдик. Улар газ қувурларини ва газ тақсимлагич ускунасини сотиб олишни ўз зиммаларига олишди. Бу ишга биз аҳолини ҳам жалб қиламиз. Раҳбар сифатида биз муаммони белгиланган тартибда амалга оширишга ёрдам берсангиз, — дея фикрини давом

этирдир оқсоқол.

Бу фикр газлаштириш идораси мутасаддиларига маъқул келди. Дарҳол мазкур ташкилотнинг вилоятдаги раҳбари билан боғланиб, оқсоқолнинг фикрларини уларга маълум қилди. Улар ҳам хайрли ишни амалга оширишда астойдил кўмак беришини айтди. Қувурларни янгилаш вазифаси туман газлаштириш идораси вакили Тоҳир Журев зиммасига юклатилди.

Ҳусан Маматқуллов билан туман газлаштириш идорасидан чиқиб, маҳаллага қайтарканмиз унинг хотиржам бўлганини сездим. Оқсоқол эрта тонгдан амалга оширишни ният қилган ишини охирига етказганидан хурсанд эди.

Идорага етиб келганимизда маҳалла аҳли кўлларига кетмон, белкуррак, сургиги билан кўчаларни сугуриб, ариқ ва лотокларни тозалаётганини кўриб, бу ердаги аҳиллик ва бирдамликка ҳавасимиз келди. Оқсоқол ободончилик йомшларига бош-қош бўлаётган маҳалла фаолларидан Арслон Муҳаммадиев, Абдураззоқ Раймқуллов, Тўрабек Айдаров, Карим Ботиров, Гулнора Жўраева билан хонадонларни газлаштириш лойиҳасини муҳокама қилдик.

— Ҳар ҳафтанинг жума кунини тозаланиб, озодалик кунини деб эълон қилганмиз, — дейди оқсоқол. — Маҳалламизда ўн еттига икки қаватли уй ва 132 та хонадон бор. Юринг, ҳозир икки қаватли уйларнинг томларини янгилаётган усталарнинг ишидан ҳам бир хабар олайлик.

Ўзимиз гувоҳ бўлганимиздек, маҳалла худудидаги 17 та икки қаватли уйнинг 10 тасининг томи янгилаштирилди, 4 тасининг шифери алмаштирилди. Бу иш вилоятдаги «Қишлоқ қурилиш инвест» компаниясининг усталари томонидан амалга оширилаётган экан. Оқсоқол билан уларнинг ишларини кўриб-кузатиб орта қайтганимизда кеч кириб қолган эди.

Оқсоқол Ҳ.Маматқулловнинг ҳар бир кунини ана шундай савобли, хайрли ишларни амалга ошириш билан бошлайди. Бошлаган ишларини ниҳоятсига етказмагунча тиниб тинчмайди. Унинг бир кунлик фаолияти билан танишиб, маҳалла аҳлига ҳар томонлама ёрдам бериш, уларнинг турмуш фаровонлигини яхшилаш, худудни обод масканга айлантириш меннинг биринчи талағи ва зифам, бурчим дея, ўз вазифасини сийқидилдан адо этаётганига яна бир бор амин бўлдик.

Тошпўлат ҲАЙИТБОВЕВ, «Mahalla» мухбири.

ЮРТ ОСОЙИШТАЛИГИНИ САҚЛАШ, фуқароларимизнинг ҳуқуқий билим ва маданиятини юксалтириш ҳамда жиноятчиликнинг олдини олишда милиция таянч пунктида фаолият кўрсатаётган профилактика инспекторларининг хиссаси бекиёс. Айниқса, уларнинг «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси билан ҳамкорликда аҳоли орасида олиб бораётган профилактик тарғибот-ташвиқот ишлари маҳаллалар тинчлигини таъминлашда муҳим омил бўлмоқда.

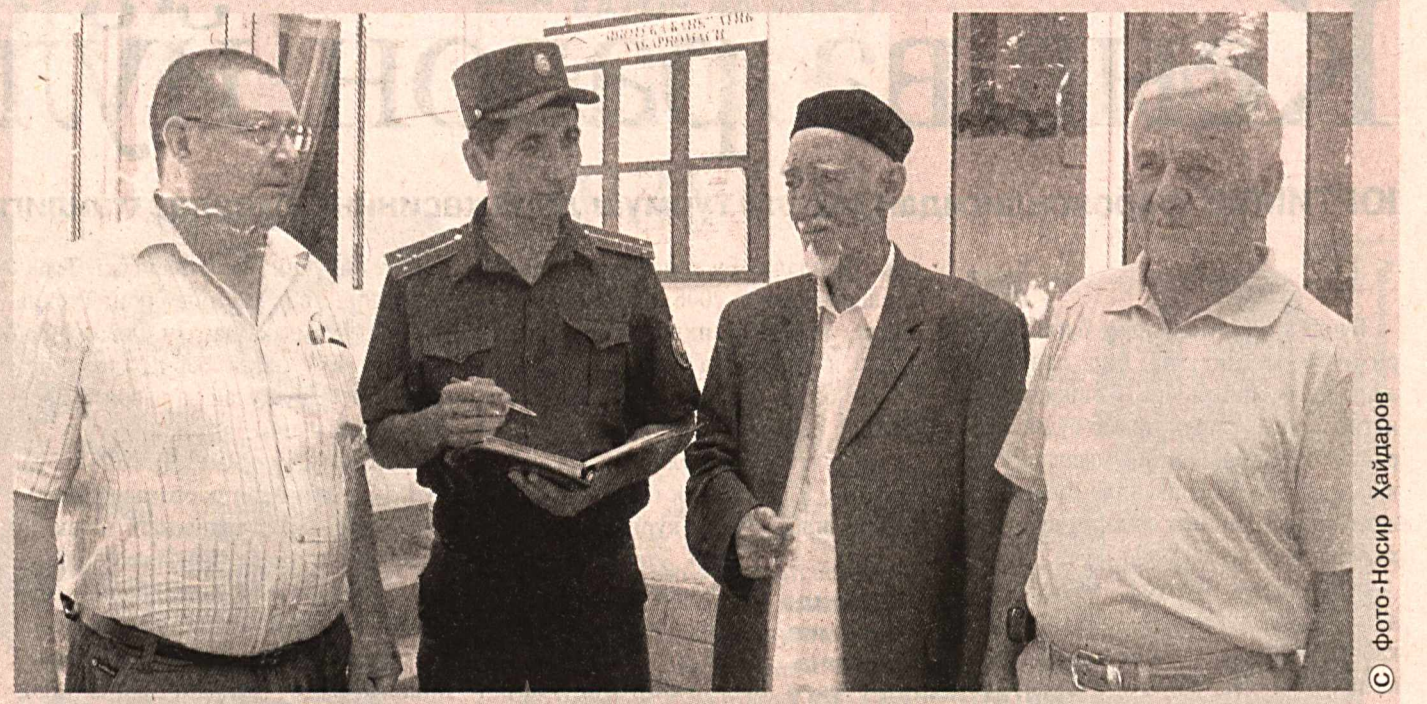


фото-Носир Ҳайдаров

ОСОЙИШТАЛИК ОДАМЛАРНИНГ ИНОҚЛИГИ, ҲАМЖИҲАТЛИГИГА БОҒЛИҚ

Айтиш керакки, бутунги кунда профилактика инспекторлари фаолиятининг ўзига хос тизими яратилган. Ҳукуматимиз томонидан инспекторларнинг қонун устуворлигини таъминлаш, шахс, оила, жамоат ва давлатнинг манфаатлари муҳофазасини кучайтириш борасидаги фаолияти моддий-техникавий ва услубий жиҳатдан қўллаб-қувватланмоқда. Шу бос, қайси милиция таянч пунктига ташриф буюрманг, шинам ва барча қулайликларга эга бинода жойлашганига, кўргазмалы плакатлар, ташвиқот ва тарғибот лавҳалари, мебель, компьютер, замонавий алоқа воситалари билан жиҳозланганига гувоҳ бўласиз. Муҳими, таянч пунктида билимли, дунёқараши кенг, юрт тинчлигини қадрлайдиган, аҳоли фаровонлигини ўз манфаатидан устун қўядиган профилактика инспекторлари фаолият қориштирилмоқда.

Пойтахтимизнинг Шайхонтоҳур туманидаги «Тинчлик» маҳалла фуқаролар йигини худудида ҳам профилактика инспекторларининг саъй-ҳаракати билан жиноятчиликнинг олдини олиш, аҳолининг, айниқса, ёшларнинг турли жиний гуруҳларга қўшилиб қолмаслигини таъминлаш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Маҳалла худудидаги 361-сонли милиция таянч пункти профилактика катта инспектори, капитан Хуршид Барноев, «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси сардори Мухтор Зоиров ва фуқаролар йигини раҳбарлари олиб бораётган тарғибот-ташвиқот ишлари натижасида жиноят содир этиш ҳолатлари кескин камайиб, кўпгина муаммо ва камчиликлар ўз ечим топишти.

— Маҳалламиздаги 720 та оилада 3 минг нафардан ортиқ фуқаро истиқомат қиладилар, — дейди «Тинчлик» маҳалла фуқаро-

лар йигини раиси Озода Агзамова. — Уларнинг тинч ва фаровон турмуш кечиришини таъминлаш мақсадида худудимиздаги милиция таянч пункти профилактика инспектори ва ўнга яқин маҳалла посбонлари кечаю кунду тарғибот ишларини олиб боришмоқда. Хусусан, «Диний оқимлар ва уларнинг ёш авлода таъсири», «Ёшлар орасида наркотик ва гиёҳванликка қарши кураш», «Одам савдосига қарши кураш», «Оилада соғлом турмуш тарзини ташкил этиш», «Ёшлар маънавиятини юксалтиришда ота-она ва маҳалланинг ўрни» ҳамда «Ёш оила — келажакимиз пойдевори» мавзuidaги давра суҳбати, учрашув ва тадбирларда аҳоли фаол иштирок этмоқда. Бундай тадбирларга кўпни кўрган нурунийлар, мутахассислар ва ҳуқуқ-тарғибот идоралари вакиллари ҳам тақлиф этилади.

Инспектор Хуршид Барноев 2004 йилдан буён «Тинчлик» маҳалласида профилактика инспектори вазифасини сийқидилди ва боллар босқисида ҳам ҳафсизлиқни таъминлаш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ҳафтанинг ҳар жума кунини мақтабда ёшларнинг турли оқимлар таъсирига тушиб қолишининг олдини олиш мақсадида турли учрашувлар ташкил этилади. Шунингдек, хорижда ишлаб келган фуқаролар ҳам профилактика инспекторининг назаридан четда қолмайди. Доими уларнинг тиббий куриқдан ўтишини таъминлашга катта эътибор қаратилади. Сўнгра иш билан таъминлаш учун маҳалла тадбиркорлари ва бандликка қўшилган фуқароларга ҳамажонликда иш ўринлари топиб берилади. Масалан, Х.Барноев маҳалла худудидаги Туркия билан ҳамкорликда ташкил этилган пишириқлар пишириш цехи ва озиқ-овқат дўконига хориждан ишлаб кайтган фуқароларни ишга жалб этди. Қувончилар, бу ерда

биргаликда доимо уларнинг ҳолидан хабар олиб туради. Чунки қамқон қайтган айрим фуқаролар иш топишга қийналади ва одамларга қўшилиб кетолмайди. Агар уларга ёрдам берилмаса, яна жиноятга қўл уришлари мумкин. Шу сабабли бундай одамларни, аввало, тадбирларимизга, тўй-маъракаларга қақирамиз, яхши инсонлар билан ҳамнафас бўлишга, улардан маънан кўмак олишга ёрдам берамиз. Натийжада жазо муддатини ўтаб қайтган фуқароларда ўз ҳаёт йўлини эзгулик асосига қуриш, бахтли яшаш учун интилиш иштироқи пайдо бўлади. Шундан сўнг маҳалла тадбиркорлари билан суҳбатлашиб уларни турли ташкилотларга ишга жойлаймиз. Бундан ташқари, жазо муддатини ўтаётган фуқароларнинг оилаларига ҳам эътиборни қаратганмиз. Уларга моддий ёрдамлар бериб борилади.

Бутун «Тинчлик» маҳалласида профилактика инспектори ташаббуси билан мактаб ва боллар босқисида ҳам ҳафсизлиқни таъминлаш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ҳафтанинг ҳар жума кунини мақтабда ёшларнинг турли оқимлар таъсирига тушиб қолишининг олдини олиш мақсадида турли учрашувлар ташкил этилади. Шунингдек, хорижда ишлаб келган фуқаролар ҳам профилактика инспекторининг назаридан четда қолмайди. Доими уларнинг тиббий куриқдан ўтишини таъминлашга катта эътибор қаратилади. Сўнгра иш билан таъминлаш учун маҳалла тадбиркорлари ва бандликка қўшилган фуқароларга ҳамажонликда иш ўринлари топиб берилади. Масалан, Х.Барноев маҳалла худудидаги Туркия билан ҳамкорликда ташкил этилган пишириқлар пишириш цехи ва озиқ-овқат дўконига хориждан ишлаб кайтган фуқароларни ишга жалб этди. Қувончилар, бу ерда

бутунги кунда 50 дан ортиқ маҳалла фуқаролари фаолият юритмоқда.

Ўтган йили Ички ишлар вазирлиги ва «Маҳалла» жамағатси республика бошқаруви ҳамкорлигида қабул қилинган «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳузурида ташкил этилган «Маҳалла посбони» жамоат тузилмалари фаолияти самарадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қўшма қарор посбонлар ва профилактика инспекторларининг ҳамкорлигидаги фаолиятини янада жонланттириди. Маҳалла посбонлари ва профилактика инспектори фуқароларнинг паспорт режимига амал қилишини доимо назорат қилиб боради. Худудда ноқонуний истиқомат қиладиган, узоқ муддат уйига келмаётган ҳамда қонунда белгиланган бошқа меъёрларни бузаётган шахсларга тегишли чоралар белгиланади.

Ҳа, профилактика инспектори сифатида маҳалла тинчлигини сақлаш инсондан фидоиллик ва матонат талаб этади. Инспектор нафақат одамларни тарғибот қачқирши, балки қилган ишлари билан жамоатчиликка ўрнат қилиши керак. Зеро, Юртбошимиз ҳам «Юксак профессионализм, ҳушмуомалалик, одамлар орасига кириб бориш, ёшлар қалбига йўл топа билиш, оила ва мактаб ўртасида муваққам алоқа ўрнатилиш — ҳар бир профилактика инспекторининг устуворлиги бўлмоғи даркор», дея уларнинг осойишталикни таъминлашдаги вазифаларига юкори баҳо берган. Бунини теран англаб етган «Тинчлик» маҳалласи профилактика инспектори Хуршид Барноев жиноятчиликнинг олдини олиш ва аҳоли осойишталикни таъминлашга астойдил ҳаракат қилмоқда.

Ўқтам ХУДОЙҚУЛОВ, «Mahalla» мухбири.

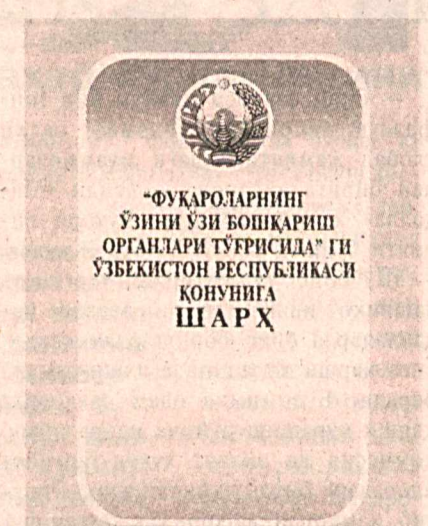
ЯНГИ КИТОБ

ЗАРУР ҚЎЛЛАНМА

«ЎЗБЕКИСТОН» нашриёт-матбаа ижодий уйи «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига шарҳ» номли китобни нашрдан чиқарди.

Ўзбекистон Республикаси Президентли Ислам Каримов раҳнамолигида изчиллик билан амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларнинг ҳозирги босқичи мамлакатимизни тадрижий ривожлантиришнинг асосий модели бўлган «Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамоати сари» дастурини жорий этиш бўйича олиб бораётган ишларни янада кучайтириш ва самарасини ошириш заруратини кун тартибига қўймоқда. Ана шу устувор дастурий мақсад ва вазифаларни амалга оширишда, шубҳасиз, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари — маҳаллаларнинг фаолият кўлами ҳамда ваколатларини кенгайтириш масаласи аҳамият касб этади. Бу ҳақда гап берганда, аввало, юртимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг пухта ҳуқуқий асоси яратилганини алоҳида таъкидлаш жоиздир.

Юқорида номи зикр этилган китоб маҳаллалар фаолиятини ҳуқуқий тартибга солишда муҳим ўрин тутадиган қонун ҳужжатларидан бири — «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонунга бағишланган. Муаллифлар Гулчехра Маликова ва Гулноза Исмоилова томонидан ушбу қонун моддама-модда, бандма-банд шарҳлангани уни амалда тўғри ва самарали қўллаш, кундалик ҳаёти-мизда учрайдиган турли масалаларни ҳуқуқий жиҳатдан асосли ҳал қилиш-



да муҳим аҳамиятга эгадир. Китобда қонунда белгиланган, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолияти билан боғлиқ бир қанча тушунчалар, ҳуқуқлар, ваколатлар ва мажбуриятларга атрофлича шарҳ берилган. Айниқса, жорий йилда мамлакатимизда Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар бўлиб ўтиши муносабати билан «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонуннинг 10-моддасига берилган шарҳлар долзарб эканлигига эътиборни қаратмоқчимиз. Маълумки, ушбу моддала Ўзбекистон Республикаси Президентли сайловини ўтказувчи, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Холда САИДОВА

ИСЛОҲОТ ИНСОН УЧУН

ШУКУР БОБОНИНГ ШУКРОНАСИ

ДЕҲҚОНОБОД худуди денгиз сатҳидан 1200 метр бандликда жойлашган. Тоғларни кесиб ўтган «Ғузор — Бойқўрғон» темир йўли қурилиб, поездлар қатнови йўлга қўйилганидан сўнг кечагина бошқа қишлоқлардан фарқ қилмайдиган Бешбўлоқ, тадбир жоз бўлса, қайнарбўлоққа айланди. Қишлоқ ёнида ҳад қўраётган калий заводи деҳқонободликларнинг қувончига қувонч қўшади. «Марварид» масъулоти чиқарган жамоиятида ишлаб чиқарилаётган доломит Тошкент, Самарқанд ва Қувасой шаҳарларидаги чинии заводларига жўнатилимоқда. Темир йўл вокзали, шинам турар жойлар, спорт мажмуаси, ям-яшил боғ қўрган кишининг кўнглини тоғдек кўтарарди.

— Буларнинг бари мустақиллик шарофати, Президентимиз олиб бораётган алоқалиқ сийсатининг самараси, — дейди бешбўлоқлик Шукур бобо Қориев. — Бошқа мамлакатларда молиявий-иқтисодий инқироз, турли етишмовчиликлар юз бериб турган бир пайтда бизларда фаровонлик, ҳамма жойда қайрилишлар, ободончилик ишлари олиб бориляпти. Дастурхонлар тўқин-сочин.

Шукур бобонинг шукронаси, мақтови Бешбўлоқ маҳалла фуқаролар йигини раиси Чоршанба Ниёзовни руҳлантириб юборди. Шу вақтгача «Мен нима ҳам дердим, ҳаммасини ўзингиз кўриб туриб-сиз-ку» деб ўтирган оқсоқол дил қувончларини яшира олмасди.

— Бу йилги баҳор жуда баракали келди, — дейди отахон. — Яқин ўн йилликларда бунақаси бўлмаганди. Ҳар йили чорва озукаси муаммосига дуч келган оилалар бу йил далаларда пишиб етилган ўт-ўландан 2-3 йилга етидиган озукка захира си тайёрламоқда.

Фуқаролар йигинидаги 741 оилада 4442 киши истиқомат қиладилар. Уларнинг ота-боболари азалдан чорвачилик билан шуғулланиб келишган. Негаки, тоғда ҳозирликда қурилиш, завод, темир йўл деганлари у замонларда тушга ҳам кирмаган. Айни пайтда ёшлар турли касбларни танлаб, меҳнат қилишаёттир. Хонадонларда 664 бош қорамол, 10700 бош қўй-эчки, 3500 дан зиёд парранда бор. Янги ерлар очилиши, сув

келиши қишлоқ аҳлини чорвачилик, галлачилик билан бирга сабзавотчилик, поллизчилик билан ҳам шуғулланишга ундайпти. Бешбўлоқ, Чуқчуқдук қишлоқлари аҳолиси 300 гектар майдонда кечки қовун-тарвуз етиштиришапти. Қиш давомида сақланилган бу қовун-тарвузлар ҳам хонадонлар дастурхонини, ҳам бозор расталарини бебайди. Оилалар даромади-га даромад қўшилади.

Яқингача кўримсиз пастиқ бинода жойлашган 400 ўқувчи таълим оилан 23-мактаб бутун янги замонавий бинода. Бу ерда компьютердан тортиб, барча ўқув жиҳозлари ва лаборатория хоналари мавжуд. Тиббиёт маскани аҳоли саломатлиги йўлида кечаю кунду хизматда. Янгидан қурилиб ишга туширилган минимаркет, 9 та сувдо дўкони, гўзаллик саломи, иккита тепирмон ва бошқа бир қатор хизмат кўрсатиш тармоқлари фаолият олиб бораёттир. «Сезуэр» деҳқон бозори, «Бегали ота» чойхонаси доимо харидор ва мижозлар билан гавжум.

Қурбон ЭГАМБЕРДИЕВ

МАҲАЛЛА ТАДБИРКОРИ

ДАСТУРХОН НЕЪМАТИ

Навоий шаҳридаги «Азиз нон» хусусий корхонаси раҳбари Акмалжон Бобоқуллов ёш бўлишига қарамай элнинг қорига яраётган тадбиркорлардан. Замонавий жиҳозларга эга ушбу корхонада ҳар кунни камида 700 донна буханка нон пишириб чиқарилади. Ҳали тонг отмасдан маҳаллани иссиқ нон хиди туйтиб кетади. Ҳамма сифатли ва арзон маҳсулотни олишга шошилади. Роппа-

роса соат 7.00 да корхона ёнидаги дўкон иш бошлайди. Сотувчи Шоира Йўлдошеванинг қўли-қўлига тегмайди. Навоёхонда дам олиш кунини йўқ.

— Ноннинг сифатига қафолат берамиз, — дейди корхона иш юритувчиси Фарҳод Баҳромов. — вазни 550 граммдан бир грами ҳам бўлмаслигини ўзим назорат қиламан. Чунки одамларнинг ихлоси бир қайтса, кейин

уларни ишонтириш қийин. Савдода гирромлик наф келтирмайдилар. Шундоқ маҳалланинг ўртасида жойлашганмиз. «Ўзбекистон», «Ғалаба», «Баҳор» маҳаллалари аҳолиси бутунга қадар биздан миннатдор. Айниқса, нафақаҳўрлар учун новвойхонанинг яқинлиги ва арзонлиги маъқул.

Дарҳақиқат, маҳаллошлари дастурхонига энг азиз неъмат — нонни етказиб бераётган ва мўъжаз корхона хизматидан барча мамнун.

Маруся АТОҚУЛОВА

БУ ВАЗИФА РАФБАТ ВА ЭЪТИБОРСИЗ ҚОЛМАЙДИ

ХОТИН-ҚИЗЛАРИ ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ МАҲАЛЛА ФУҚАРОЛАР ЙИГИНИ ДИНИЙ МАЪРИФАТ ВА МАЪНАВИЙ-АХЛОҚИЙ ТАРБИЯ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА МАСЛАХАТЧИСИНИНГ АСОСИЙ ЮМУШИДИР.

Б у масъулиятли вазифани адо этишда, аввало, мамлакатимизда кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга берилаётган эътибор, шунингдек, маҳалла тадбиркорлари, касаначиликни йўлга қўйган ишбилармонларнинг ҳиссаси катта бўлаётди. Яқинда ҳудудимизда иккита “Гузаллик салони”нинг ишга туширилиши, йигирмага яқин қиз-жувон доимий иш ўрнига эга бўлиши. Маҳалламизда касаначилик фаолияти билан шуғулланаётган тадбиркор аёллар ҳам талайгина. Улар “уста-шоғирд” анъанаси асосида иш олиб боришапти. Ун нафар аёл касаначилик йўли билан уйда гилла ва пойандоз тўқиш ҳамда тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш билан шуғуллашмоқда. Қувонарлиси, уларнинг сайёҳаракати туфайли олтидан зиёд маҳалла аёллари иш билан таъминланди.



Маслаҳатчилар гурунги

Миллий урф-одатларни, тўй ва маросимларни ихчам, замонавий, ориқча дабдабалиқ ўтказиш мақсадида йигин раиси, маҳалла фаоллари ҳамда хотин-қизлар билан ишлаш комиссиясининг мутасаддилари ҳамкорликда аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини мунтазам йўлга қўйганмиз. Маҳалла фаоллари ҳамда кўпни кўрган отахону онахонлар кўмагида олиб борилаётган тарбия-ташвиқот ишлари овқатланиш, гигиена тартиб-қоидаларига риоя қилишга даражатли “Соғлом она — соғлом авлод”, “Оила ва никоҳ” каби тадбирлар ишчи ўтказиб келинади. Натижада оилаларда ногирон бола дунёга келишининг олди олинаётди.

роductive саводхонликни янада ошириш, тўғри овқатланиш, гигиена тартиб-қоидаларига риоя қилишга даражатли “Соғлом она — соғлом авлод”, “Оила ва никоҳ” каби тадбирлар ишчи ўтказиб келинади. Натижада оилаларда ногирон бола дунёга келишининг олди олинаётди.

Ёшлар эртамиз ворислари, бизнинг келаганимиз. Уларни тўғри йўлга бошлаш, ҳар томонлама соғлом, бақувват, маъна етук инсонлар қилиб вояга етказиш биз маслаҳатчилардан улкан масъулият талаб этади.

Ёшлар эртамиз ворислари, бизнинг келаганимиз. Уларни тўғри йўлга бошлаш, ҳар томонлама соғлом, бақувват, маъна етук инсонлар қилиб вояга етказиш биз маслаҳатчилардан улкан масъулият талаб этади. Бундан дилдан ҳис

этган ҳолда, ҳудудимиздаги мавжуд умумтаълим урта мактаб, мактабгача таълим муассасалари мутасаддилари билан мустаҳкам ҳамкорликни йўлга қўйганмиз. “Оила — маҳалла — мактаб” асосида ўқувчи-ёшлар ўртасида ташкил этилаётган тадбирлар, учрашувлар ҳамкорлик алоқаларининг янада мустаҳкамлашга, қолверса, ёшларнинг таълим ва тарбияси савиясининг ошишида му-

ҳим аҳамият касб этаётди. Айниқса, “Маҳалла — тарбия ўчоғи” мавзусида ўтказилаётган давра суҳбатлари хотин-қизлар, шунингдек, ёш авлод онг-шурида миллий урф-одат, анъана ва қадриятларимизга меҳр уйғотишда, уларни ватанпарварлик, юртга, ота-онасига нисбатан муҳаббат руҳида камол топтириш, қалбларига миллий гурур ва ифтихор туйғуларини ўстиришда яхши омил бўлаётди.

Бу каби хайри юмушларнинг амалга оширилишида маҳалла оқсоқоли Н.Жиянов ҳамда маҳалла фаолларининг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Унинг сайёҳаракатлари билан ҳудудимизда тартиб-интизом, озодаликни сақлаш, ободонлаштириш, бунёдкорлик ҳамда атроф-муҳитни кўркамлаштириш ишлари янада жонланди. Мустақиллигимизнинг ўн саккиз йиллиги арафасида ҳудудимиз марказида янги гузар очилди. Шу билан бирга, ўнда зиёда савдо ва маънавий хизмат кўрсатиш шохобчалари, бичиш-тикиш, саратоншоха, суратхона, этикдўзлик эстоналари бунёд этилиб, аҳоли хизматида топширилди.

Булардан ташқари, маҳалламиздаги ёш, кам таъминланган, кўп болали, боқувчисини йўқотган оилалар, жисмоний

имконияти чекланган инсонлар, етим-фат, уруш ва меҳнат фахрийлари, мурувватга муҳтож кексаларнинг ҳолидан хабар олиш фаолиятимизнинг бош мезони, десак муболага бўлмайди.

Сайёҳаракатларимиз натижаси ўлароқ, жойларда анъанавий тарзда ўтказилиб келинаётган “Энг фаол маҳалла маслаҳатчиси” республика кўрик-танловининг шаҳар ва туман bosқичларида “биринчи ўрин, вилоят bosқичида эса иккинчи ўринни эгалладим. Албатта, менинг бундай муваффақиятга эришимизда маҳалла оқсоқоли, кайвонилар ҳамда фаолларнинг ҳиссаси катта бўлди. Келгусида диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия ишлари борасидаги фаолиятимни такомиллаштириш ҳамда, маҳалла аҳлининг турмуш фаровонлигини янада яхшилаш, маҳалламизни обод тўшлардан бирига айлантириш учун астойдил ҳаракат қиламан. Зеро, бундай эзгу мақсадлар йўлида қилинадиган ҳар қандай хайрли ва савобли иш рағбатсиз, эътиборсиз қолмайди.

Гулчехра УСМОНОВА,
Жиззах вилояти Пахтакор тумани
“Самарқанд” Маҳалла фуқаролар йиғинининг маслаҳатчиси.

МУҲИМ ТАВСИЯЛАР

Аёл — жамиятнинг ахлоқий мезони

Ёхуд оилада маънавий тарбия нимадан бошланади?

Аёллари пок, тарбия қўрган, маънавий миллатни ҳеч қачон енгти бўлмайди. Чунки у фарзандаларга, ўғилларга дастлабки тарбияни оппоқ сути, меҳри билан беради. Она-аёл фарзандаларини Ватанни севишга, уни ардоқлашга, ҳимоя қилишга, бахтли бўлишга ўргатади. Ҳўш, тарбиянинг, маънавийнинг оиладан, онадан бошланиши нималарда намоён бўлади?

- алла айтишда; она аласини эшитган бола, албатта, имонли бўлади;
- яхши эртақлар айтишда; она айтган эртақларда миллийлик, ўзлик, мардлик ва ҳалоллик, меҳнатсеварлик, бағрикенглик гоаялари уфуриб туради;
- баъмани ўйинчоқлар олиб бериш, биргаликда уларни ясаб болани сабрга, тоқатга, тежамкорликка, ота ва она меҳнатини қадрлаб, уларга тақдир қилишга ўргатади;
- баъмани китоблар ўқиб бериш, уларни танлашга ўргатиш, шеърлар ёллатиш фарзандини нафақат саволи қилади, унинг фикрлаш қобилиятини тезлаштириб, хотирасини мустаҳкамлайди, яна унинг маънавий дунёқарашини кенгайтириш, маърифатлиқнинг қадр-қимматини аниқлашга ундайди;
- маълумотларга нисбатан тўғри муносабатни тарбиялаш; зеро, XXI аср боласи маълумотлар уммониди яшамоқда, қарғат қарамасин, нимани тингламасин ёки томоша қилмасин, улардан минглаб ва миллионлаб ахборотлар оқими боланинг мурғак онига кириб боради. Ота-онанинг вазифаси уларни саралашга ўргатиш, кўз, қўлоқ, тил зиносидан асраб, яхшиликка йўритиш

эзгу ниятлар қилишга ўргатишди;
— насаҳатлар беришни билиш; ваҳоданки, ҳозирги айрим ота-оналар ўз фарзандаларига насаҳатлар қилишни ҳам билмайдилар, оддийгина қилиб, «Ҳей, болам, у яхши, бу ёмон» қабилда иш тутиш, аксинча, ўша «ёмонни» ҳам бир татиб кўришга мойилликни шакллантириши мумкин. Насаҳатлар ҳаётий таъриба, кундалик ҳулқ-атвор ва ибрат асосида берилагани маъқул.

Оиладаги маънавий муҳитни муътадил ушлаш, вақти келганда ота ёки она томонидан ўз фарзандини, набрасини «сизлаб» гапириши, эр-хотин муомаласида ҳам азалий шарқона мулозаметларнинг бўлишга бориб тақалади. Айнан шу йўл билан оиладаги каттаю кичикнинг ҳурматини жоийга қўйиш, унинг руҳий кечинмаларини илғаб олиб, муомала қилишга ўргатиш аҳлилик ва ҳамфирқилиқнинг зининини яратди.

Шу боис ҳам, Сиз ўз маҳаллагизда яхшиликнинг ҳукмрон бўлишини, оилаларда хотиржамликни таъминлашни истасангиз, аввало, шу маҳаллада яшайдиган хотин-қизларнинг ҳақ-ҳўққларини ҳимоя қилишни, уларнинг соғлом ва салоятли бўлишларини таъминлашни унутманг, ўзларидан фақат тўрт муҳаси соғ зурриёларни қолдиришлари учун нимаки қўлингиздан келса, амалга ошириш ва бунда жамоатчиликка, маҳаллага таянинг.

«Мустаҳкам оила — маҳалла таяничи» китобидан.

АСОСИЙ ТУШУНЧАЛАР

ЙИГИН МАСЛАХАТЧИСИ

Фуқаролар йиғинларининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси (бундан кейин маслаҳатчи, деб юритилади) лавозим ҳудудида камиди беш юзта оила яшайдиган маҳаллаларда, шунингдек, таркибиди маҳалла ташкил этилмаган шаҳарча (посёлка), қишлоқ ва овулларида жорий этилади.

Ушбу вазифага ҳаётий таърибага эга, олий маълумотли, аҳолига, айниқса, ёшлар онгига соғлом турмуш тарзини синглира олдури, ибратли, диний анъана ҳамда миллий урф-одатларни сақлаб қолиш ва ривожлантиришда ихбодий таъсир кўрсата оладиган, обрў-эътиборли, ижтимоий фаол хотин-қизлар тавсия этилади.

Маҳалла маслаҳатчиси вазифаси ва фаолият йўналишлари:

таъсир кўрсатиши мумкин бўлган иллатларнинг олдини олиш, уларни бартараф этиш борасида мақсадли тадбирларни амалга ошириш;

— миллий урф-одат ва маросимларнинг ихчам, замонавий, аҳоли манфаатларини ҳисобга олган ҳолда ташкил этилишини таъминлаш;

— хотин-қизлар ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, кийиниши мала-ниятини юксалтириш, уларнинг ижтимоий бандлиги масалаларига алоҳида эътибор қаратиб, фуқаролар йиғини кенгайтириш ва тегишли илоралар билан ҳамкорликда доимий иш жойлари билан таъминлаш;

— ваколатлари доирасида туман (шаҳар) хотин-қизлар кўмиталари, фуқаролар йиғини кенгаши, йиғин таркибиди хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси фаолиятларини такомиллаштиришга ороллар бериш.

Маҳалла маслаҳатчиси вазифаси ва фаолият йўналишлари:

«Маҳалла фуқаролар йиғини тизимининг намунавий тузилмаси ва иш юритиш услублари» китобидан олинди.

ҚИЗИРҚНИНГ ҚИРМИЗИ ГУЛИ

У МАҲАЛЛА МАСЛАХАТЧИСИНИНГ ВАЗИФАСИНИ ШУНЧАЛИК РАСМИЙ ТАШКИЛТИРИШ БИЛАН БИРГА, УНДА ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ МАҲАЛЛА ФУҚАРОЛАР ЙИГИНИ ДИНИЙ МАЪРИФАТ ВА МАЪНАВИЙ-АХЛОҚИЙ ТАРБИЯ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА МАСЛАХАТЧИСИНИНГ АСОСИЙ ЮМУШИДИР.

Улгузи Аҳмедова Термиз педагогика институтини тугатиб, Қизирқ туманига қўчиб келганида «Наврўз» маҳалласида жойлашган бу маскан эгитишни пахтакор туман сифатида шаклланаётган эди. Уттиз йилдирики, Улгузи опа шу ерда, «Пахтакор» қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли «Наврўз» маҳалласида жойлашди. Тўғри, бу атамалар кейинчалик, яъни истиқлол йилларида пайдо бўлди. Унгача эса битта — «хўжалик» номи билангина аталарди. Янги кўчиб келган ёш, ҳаракатчан, киришимли, ҳушмуомали, ташкилотчи Улгузи Аҳмедова раҳбарлар эътиборига тушди. Уларнинг тақлифи билан пахтачилик бригадасига бошлқ бўлди. У «катталар» кутгандек, фақат мўл ҳосил олиш пайида бўлмади. Аксинча, қўл остида ишлаётганларга қўлай турмуш, меҳнат шароитлари яратишни йўлади. Ана шу фазилати туфайли одамлар унга ишониб эргашдилар. Натижада, қўл остида ишлаётганларга қўлай турмуш, меҳнат шароитлари яратишни йўлади. Ана шу фазилати туфайли одамлар унга ишониб эргашдилар. Натижада, қўл остида ишлаётганларга қўлай турмуш, меҳнат шароитлари яратишни йўлади.

Энг сўнгиди эса янгиликларни айтиб, қаерда қандай воқеа юз берганини, нега шундай бўлганини ҳаётий мисоллар билан далиллаб сўзлаб беради. Унинг ишончи комилки, бундай очик ва самимий асосида қурилган, расмийликдан холи, эркин ўтқилинган учрашувлар таъсирчан бўлади.

— Бир гал, — дейди Улгузи опа қўлиб. — Аёллар билан шундай эркин суҳбатлашаётган эдим. Бирин-кетин эркеклар ҳам кела бошлашди. Мен гўё ҳеч нарса бўлмагандек, тумандаги вазият, рўй бераётган янгиликлар, айрим воқеа-ҳодисалар тўғрисида жонли мисоллар билан гапирардим. Суҳбат сўнгиди тушган саволларга асосли жавоблар бердим. Йиғилганлар тарқалаётганда уч-тўртта эркек тушдан ахралиб, ёнимга келди. Опа, деми улардан бири, умумий йиғилишларда, клубда ўтадиган учрашув ва суҳбатларда кўп қатнашадиган. Лекин бунгунгидек маълумот, янгиликлар олмаганиди. Илтимос, фақат аёллар ва ёшларни эмас, бизларни ҳам мана шундай очик мулоқотларга чақириб туринг. Албатта келамиз, дейишди.

Бундай лавҳаларни онанинг фаолиятдан яна қўйлаб келтириш мумкин. Чунки у маҳалла маслаҳатчиси таърифини шунчалек расмий ташкилотчилик ёки оддий насаҳатчилик деб билмайди. Унинг назарида, маслаҳатчи маҳаллаошларнинг энг яқин сирдоши, кўмакчиси. Маслаҳатчи шундай эътирофга эришсагина одамлар ҳурмати

қозонади, ўзига ишонтира олади. Шундагина маҳаллаошлар унга ўз қувончу иштиробларини, умид ва орзуларини, муваффақият ҳамда муаммоларини очик айтилади.

Улгузи опа ёшларни бир бинога тўплаб, мажлис қилмайди, балки фаоллар ёрдамида ёшларни маҳалла кўчаларининг бирида тўплаб, ўзи айтгандек «оёқ устида туриб» суҳбатлашверади.

Буни таъкидлаётганимизнинг боиси шундаки, ҳозир Қизирқ туманида 5 та қишлоқ ва битта шаҳар фуқаролар йиғини бор. Улар атрофида 30 та маҳалла бирилган. Табиийки, ҳар бир маҳалланинг ўз маслаҳатчиси бор. Аммо Улгузи онанинг иш услуби, одамлар билан мулоқотга киришиши бошқа ҳам, касблариникидан тубдан фарқ қилади.

Бу ҳақда «Маҳалла» жамғармасининг туман бўлими раисаси Гулсала Умбарова шундай дейди:

— Улгузи опа, аввало, эл бошини қовуштира оладиган каййони аёл. Ундан сўнг ахобий нотик. Опа қайси сўз ва иборани қаерда, қачон, қандай айтишни жуда яхши билади. Таъсирли ва равон сўзлайди. Уни одамлар худди бир пайтлардагидай ҳамон «раис опа», дея ҳурматлаб, эъзозлайди. Бундай эътирофларга у тўғри-сўзлиги, куйинчақ ва самимияти туфайли эришган. Энг муҳими, Улгузи опа нима иш қилаётганини, зиммасига қандай юкни олганлигини жуда яхши аниглаб иш юритади.

Дарҳақиқат, Улгузи Аҳмедова нафақат маҳаллаошларининг, балки давлатимизнинг ҳам эъзозига эришган аёллардан. У 1992 йилда «Ўзбекистон белгиси» кўрак

нишонини, 2002 йилда «Меҳнат шухрати», 2008 йилда эса «Эл-юрт ҳурмати» орденлари билан таъдирланган. Бундай юксак эътиборнинг эъзиёқ Улгузи Аҳмедованинг Ватан ва эл олдиди хизматлари муносиб таъдирланганлигидан далolat бериб турибди. Улгузи опа учун, маҳалла маслаҳатчиси сифатида, иш кўни, иш вақти, дам олиш куни, деган тушунчалар аллақачон ўз аҳамиятини йўқотган. Чунки у ҳаминиша маҳаллаошлари ташвиши, қувончу шодликлари билан яшайди. Онда-сонда бўлсада, чиқиб қоладиган оилавий низоллари кайвониларга хос донолик билан бартараф этиш, яраштириш, ёшларни меҳнат ва ўқитиш, касб-ҳунарли бўлишга тарғиб этиш, муҳтожлар ҳолидан хабардор бўлиш, маҳалла ҳудудида иш ўринлари яратиш ташвиши, ёшлароп турли тўғри-сўзлар ишини жонлантириш, турфа кўрик-танловлар ҳамда беллашуварларда фаол қатнашиш, мухтаassisлар маслаҳатини, учрашувларини уюштириш, ёшларни ўқув юрларига ва ишга йўналтириш, маҳаллада ўтқилинган тўй-ҳашам, маросим ва бошқа тадбирларда бош-қош бўлиш, хуллас, ҳаётнинг минг бир жабжабаси унинг қилар иши ва айтар сўзи бор. Булар онанинг қўндалик, оилавий ишлари. Аммо шу ўринда бевосита унинг ташаббуси билан амалга ошган икки-учта хайрли ишни мисол тариқасида айтиб ўтиш жоиз қўрилади.

Маҳалла маслаҳатчиси Улгузи Аҳмедованинг бевосита ташаббуси билан қазна-қилиқ цехи ташкил этилиб, унга 15 нафар қиз-жувон жалб этилган. Ҳозир бу цехга сўзана тикиш, кашпачилик, қуроқ, кўрпа ва кўрпа-чалар, ёстиқлар, кигиз тайёрлаш,

ип йиғириш яхши йўлга қўйилган. Қувонарлиси, цех чеварлари қўшни маҳаллалар қизларига ҳам ўз ҳунарларини беминанат ўргатоқларда. Бу йил маҳалла ёшларилан 6 нафар турли коллежларни битирди, урта бўғин мухтаassisси бўлиб келишганди. Опа ўзи бош бўлиб, уларнинг тўрт нафарини ишга жойлаштирди. Яна икки нафарига эса ўқитиш давом эттиришни маслаҳат берди. Бу йил ўрта мактабнинг тўққизинчи синфини битирган ёшларни касб-ҳунар коллежларига йўналтиришда ҳам унинг хизмати бор: ўқитувчилар билан ёнма-ён юриб, ҳар бир хондонга алоҳида кириб чиқди. Натижада битирувчиларнинг барчаси коллежларга жойлаштирилди...

Маҳаллада бўлиб, бир олам таассуротлар олиб хайрлашадиганимизда, қариялардан бири шундай деб ҳолди:

— Улгузи кизимиз оддий аёл эмас. У чўлда бино бўлган бўстон — Қизирқнинг қирмизи гули!

Назаримизда бу ўқитиш аввалига бироз муволағадек туюлди. Ёши олтишини қоралган аёлга нисбатан айтаётган бу ўқитиш ўринлимикин? Аммо Улгузи онанинг тийрак, ақл ва меҳр балқиб турган қачқоқ кўзларига боқиб, қариянинг ўқитиши гоёта ўринли эканига ишонч ҳосил қилдик. Ахир, умрини чўлни обод қилишга, одамларга меҳр улаштишга бахшида этиб келадиган, чўл шароитларига чидаб, унга меҳр қўйиб яшаб ишлаётган ва айни дамда ишчанлигини, қўнучлигини, малочухату донолигини сақлаб қолган бу аёлни бошқа таърифлаб бўладими?

Ёлдор АШУРОВ,
«Mahalla» муҳбири.

МАҲАЛЛАМИЗ ТАРИХИ

ҚАДИМ «ЧИНОР»НИНГ КЎРКИ

Поп қадимдан Фаргона водий-сининг илму урфон, санъат та- раққий этган маланий марказ- ларидан бири бўлган. Қўплаб тарихий, илмий рисоалар муаллифи А.Каримқулов ўзининг «Санг қишлоғи тарихидан лавҳалар» номли китобида...

Фарғонададир. У дённинг дарвешла- ри улуг шайхларни ва донишмандларни Боб деб атайдилар. Шунинг учун ҳам бу киши Боб лақаби билан шуҳрат топ- ганлар. Боб Фарғоний қаромат соҳиби экандиклари сезилиб ва кўриниб турган киши бўлганлар...»

«Чинор» маҳалла- সিда кўнин топанг ислом оламининг бу улуг сиймоси қабри неча юз йиллардан буён зияраттоҳ бўлиб келган. Лекин 1927 йили совиқ шўролар ҳукуматининг сиёса- ти оқибатида мазор қаровсиз қилиб кет- ган. Араб ёзувидаги қабр тошлари, Ҳаз- рати Бобнинг ҳаёти, фаолияти, мероси билан боғлиқ қўлё- малар йўқотилган. Мустақиллик шаро-

фати туфайлигина диний қадриятлари- миз тикланди. Илгари одамлар бу ерга яширинча зияратга боришган бўлса, ҳозирда эмин-эркин шукроналик ҳисси билан ташриф буюришмоқда.

Худудда истиқомат қилувчи аҳоли қадимда деҳқончилик, чорвачилик, мил- лий ҳунармандчилик билан шугулланиб келган. Кизгиз босиш, жундан шолча тўқиш, овуллар атрофини ўраш учун тутум, устини беркитишга тизма, елбов, керага ясаб, чий тўқиш уларнинг асосий касб-кори бўлган. Дунёга машҳур майин жулли ангор, элита навли қора эчкиларни кўпайтирганлар.

Ҳозир ҳам маҳалланинڭ кўпчилик хо- надонларида майин жулли ангор эчки- лари боқилади. Шунинг учун ҳам аҳоли- нинг 90 фоизидан ортиги рўмол тўқий- ди, кўй жундан ип йиғириб шолча, палос тайёрлайди, дуралгорлик, тикуч- чилик билан шугулланади.

Бугунги кунда қишлоқда 2596 нафар фуқаро истиқомат қилади. Уларнинг 755 нафари ёшлардир.

— Аҳолига, айниқса, ўсмирларимиз- га улуг алломуларимизнинг ҳаёти, ма- ҳаллаимиз тарихи ҳақида маълумотлар бе- ришга ҳаракат қилмоқдамиз. Бу ишда жонқуяр, фидойи инсонлардан бири 34- мактаб директори С.Норматовнинг фао- лияти ибратли, — дейди «Чинор» ма- ҳалла фуқаролар йигини раиси С.Есо- нов. — Утган йилги «Маҳаллам тарихи- ни ўрганамиз» республика кўрик-танло- вининг минтақавий босқичига қатнаш- ган ёшларимиз иккинчи ўринни эгал- лашди. Бу уларни Ватан тарихини яна- да кўпроқ ўрганишга, она-юрта сало- қатли бўлишга ундамоқда.

Мирзадават ЮНУСОВ



© фото-Носир Хайдаров

Оила — муқаддас даргоҳ

МЕҲР ИНИБ, ДИЛЛАР ЁРИШГАЙ...

МАСЛАҲАТЧИНИНГ гаплари таъсир қилдимни ёхуд бошқа сабабми аёл эртасига оиласига қайтиб келди.

Бердир бошқаси билан юрари- миш. Хотини аразлаб, онаси- никига кетиб қолибди...»

Одатда, қишлоқ жойда бундай «миш-миш»лар тез тарқалади. Ма- ҳалла раиси Шуҳрат Ражабов бу «миш- миш»ни эшитиб, ўша хонадонга йўл ол- моқчи бўлиб турганида идорага Берди- ёрнинг ўзи кириб келди.

Утган йили худудда 10 маротаба оилавий, кўшни- лар ўртасида низо, иккита никоҳ бузилиши ҳолати қайд этилган бўлса, жорий йилда фақатгина 4 марота- ба оилавий жанжал кузати- лаб, улар ҳам йилгача яраш- тириш комиссияси томони- дан бартараф этилди.

солишга мажбур бўлди:

— Яхши, сиз шу ерда ўтиринг. Ҳозир эрингизни беҳудлага рашқ қилияпсиз. Аммо сизнинг бу қилмишингиздан сўнг, у ростдан ҳам бошқасини топиб уйланишга мажбур бўлади. Ҳўш, шунда кимга қийин? Албатта, сизга. Уч бола билан қийналиб қолманг, деялман. Ҳўп, яхши қолинг.

Маслаҳатчи- нинг гаплари таъсир қилдимни ёхуд бо- шқа сабабми аёл эр- тасига оиласига қай- тиб келди.

Ма а в ж у д а ола бунни эшитиб тўғри ўша хонадон- га йўл олди ҳамда аёлни худудда янги иш бошлаган атлас тўқиш цехига ишга жойлаштириб қайтди.

— Бизнинг асосий вазифамиз нафақат оила аъзолари, кўни-қўшнларни яраш- тириш, балки ўша жанжалли вазиятларни бартараф этиш асосида низолашнинг ке- либ чиқмаслигини таъминлашдир. — дейди Ромитан туманидаги «Тарнаут» ма- ҳалла фуқаролар йиғинининг диний мас- лажлари бўйича маслаҳатчиси, яраштириш комиссияси аъзоси Мавжуда Хайитова. — Ҳалиги аёл мунтазам уйда ўтиравегани боис зерикканидан ҳар хил шубҳалар гир- добига қолиб кетган эди. Бу, албатта оила муҳитига ҳам салбий таъсир кўрсатиб, ҳар

кун и уруш-жанжалларни келтириб чиқа- радди. Оила бекаси ишга жойлашгандан сўнг, биринчидан, иш муҳити, қолавер- са, ҳамкасб дўгоналари куришовида ҳар хил беҳуда ўй-ташвишлар, шубҳа-гумонлар- дан халос бўлди. Хонадонидан низо ариб, эр-хотин тотувлаши.

Ҳа, бугун 1083 нафар оила истиқомат қилаётган «Тарнаут» маҳалласида аҳоли орасида тинч-тотувликни таъминлаш бо- расида кўп ишлар олиб борилмоқда. Шу- нинг натижаси ўлароқ, маҳалладошлар орасида ўзаро жанжаллар, оилавий аж- римлар камайиб бормоқда. Чунончи, утган йили худудда 10 маротаба оила- вий, кўшнилар ўртасида низо, иккита никоҳ бузилиши ҳолати қайд этилган бўлса, жорий йилда фақатгина 4 марота- ба оилавий жанжал кузатилаб, улар ҳам йилгача яраштираш комиссияси томони- дан бартараф этилди.

— Комиссиямиз низоли ҳолатларни ҳал этиш асосида, аввало, низоининг туб илдизини бартараф этишга ҳаракат қила- ди. — дейди М.Хайитова. — Кўпичинча, қайнона-келин ўзаро келишмовчилигига дуч келамиз. Бундай вазиятларда улар- нинг ҳар бири билан суҳбатлашамиз. Қай- нонага: «Келиннингиз ҳали ёш, вақти ке- либ ҳамма нарсани ўзи тушунадди, сиз оғир, кечиримли бўлинг; лекин кели- нингиз сизни жуда ҳурмат қиларкан, суҳ- батимизда: «Ойижоним яхшилар, айб мендан ўтди, энди ўзим хижолатдаман», деди, келинга эса «Сиз ёш бўлиб, гапни кўтаринг, мана қайнонангиз ҳам сизни яхши кўрарканлар, ўзлари айтдилар»

қабилда улар ўртасида ўзаро илиқ му- носабатни яратишга ҳаракат қиламиз. Агар жанжал рўзғорда етишмовчилик ту- файли юз берадиган бўлса, уларни худ- удимизда янги фаолият бошлаётган кор- хоналарга ишга жойлаштирамиз. Бу бо- рада тадбиркорларимиз фаол. Биргина жорий йилда иш бошлаган иссиқхона, тадбиркор Дилшода Жумаевнинг атлас, адрас тўқиш цехида 200 нафарга яқин киши иш билан таъминланди. Шунинг- лек, Мунира Ҳаққонова раҳбарлигидаги тикув курсида ҳар уч ойда 10-15 нафар- дан хотин-қиз ҳунарли бўлишмоқда.

Оилада тотувликни сақлашнинг яна бир омили — бу соғлом турмуш тарзи- ни қарор топтириш. Бу борада қишлоқ врачлик пункти ходимлари билан ҳам- корликда тўйлан олинган тиббий кўрик, қариндошлар никоҳига йўл қўймаслик, соғлом она — соғлом бола мавзулари- да турли ўқувлар, суҳбатлар ўтказил- моқда.

— Комиссия таъсирини кучайтириш учун унга худудимиз фахрийларидан Файзулла Ёлғоров, Санам Мирзаева, Мурод Самадов каби пиру бадавлат қарияларимизни ҳам жалб этганмиз. — дейди комиссия раиси Ш.Ражабов. — Бу кесалларнинг ҳаётий панд-насихат- лари оилалар аҳиллигини таъминлаш- га ижобий таъсир кўрсатилган. Зеро, ақил-иноқ оила маҳалла тотувлигининг, тинч-тотув маҳалла эса давлат муста- қамлигининг гаровидир.

Ақбар РУСТАМОВ, «Mahalla» мухбири.

«MAHALLA» ЖАВОБ БЕРАДИ

ХАЛҚАРО ТАЛАБЛАРГА МОС

САВОЛ: — 2009 йилнинг 1 январидан автоуловларга янги давлат рақам белгилари жорий этилди. Бугунги кунга қадар вилоятларга берилган белгилар- нинг тартиб рақами ҳақида тушунчага эга бўлдик. Бироқ тартиб рақамлари бошқа, турли ранг ва сериядаги давлат рақам белгиларига кўзимиз тушмоқда. Шулар ҳақида ҳам тушунча берсангиз.

Жаҳонгир Тойболаев, Олтиариқ тумани

ЖАВОБ: — Ўзбекистон Республика- си Вазиrlар Маҳкамасининг 2007 йил 27 июндаги «Автомобилларнинг воститал- лари учун рўйхатдан ўтказиши давлат рақам белгиларининг янги намуналарни жорий этиш чора-тадбирлари тўғриси- да» қарорига асосан, автомобилтран- спорт воститалари миллий давлат рақам белгиларининг халқаро талаб ва стан- дартларга мувофиқлиги таъминланди. Янги дипломатик корпус ва хоржсий ва- колатхоналар вакиллари, давлат таши- қилотлари, жисмоний ва юридик шах- сларга бериладиган давлат рақам белги- лари бир-бирдан фарқланади.

Масалан, юридик шахсларнинг авто- мобилларига бериладиган давлат рақам белгиларининг фони оқ рангда, четки қисми, рақам ва ҳарфлари қора рангда бўлади. Чап томонда худуднинг коди, ўнг томонда Ўзбекистон Республикаси бай- роғи ва UZ ёзуви мавжуд. Давлат ва бошқарув органлари ҳамда вазирикларга тегишли автомобилларга берилган дав- лат рақам белгиларида эса байроқ чап томонда жойлашган. «СМД» серияли, фони яшил рангда, четки қисми, рақам ва ҳарфлари оқ рангда бўлган давлат ра- қам белгилари дипломатик ваколлатхона- лар раҳбарларининг битта хизмат ав- тотранспорт воститасига берилади. «D» серияли давлат рақам белгилари эса, дип- ломатик ва консуллик муассасалари бош- лиқлари (Фавқуллода ва Мухтор элчи,

вакил, Бош консул) ва оила аъзоларининг шахсий автомобилларига берилади, шунингдек, дипломатик ваколлатхоналар- нинг дипломатик агентлари ва оила аъзо- ларининг хизмат ҳамда шахсий автомобилларига берилади. Давлат рақам бел- гиларининг фони кўк рангда, четки қисми, рақам ва ҳарфлари оқ рангда бўлади. «Н» серияли давлат рақам белгилари Ўзбеки- стон Республикасида шахсий, хизмат иш- лари бўйича, ўқши ва туризм мақсадида доимий ёки вақтинча яшайдиган хоржсий фуқароларга ва фуқаролиги бўлмаган шах- сларга тегишли бўлган ёки улар томони- дан ижарага олинган транспорт востита- ларига берилади. Давлат рақам белгилар- ининг фони сариқ рангда, четки қисми, рақам ва ҳарфлари қора рангда бўлади.

Юқоридики қайд этилган қарорга асо- сан, Ўзбекистон худудида ҳаракатлан- нувчи бошқа ташиқилотларнинг тран- спорт воститаларига ҳам турли фарқлар билан давлат рақам белгилари бериш амалиётига татбиқ этилди.

Норали ОЧИЛОВ, ИИВ Матбуот маркази бош инспектори, лейтенант.

ЭЙ, СИЗ ОДАМЛАР, ЭСИЗ ОДАМЛАР...

“... ҚАРЗИНГИЗ ШАКАРДЕК ШИРИН ҚАЙТАДИ”

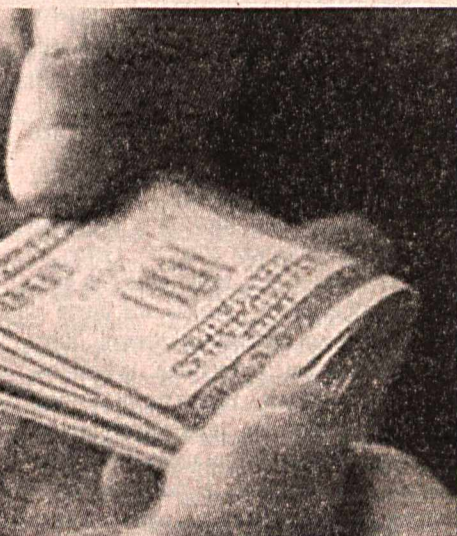
“Ш ўрсой” маҳалласида истиқомат қилувчи Пардахол Хайитова бундан икки йил ил- гари жиноят содир этиб, суднинг қора курсисига ўтирган эди. Амнистия ту- файлигига жазодан озод этилганига қарамай, у хатосидан тўғри хулоса чи- қармади.

Бир иш билан сизни йўқладим. Қўшни тумандаги савдо шохобчала- ри эгалари билан гаплашдим. Улар- да ўн тоннага яқин ун бор экан. Бун- дан ташқари, шакар ва ёғни ҳам ар- зон нархда берадиган бўлишди. Бироқ пулим етмай турибди. Сиздан қарз сўраб келгандим. Ҳўп, десангиз шу маҳсулотларни олиб келай, сизга хоҳла- ганнингизча арзон нархда бераман. Пулларингиз сизга маҳсулот бўлиб қайтди.

Аёл элбазозга лойик, Зеро, аёл ҳаммаша гўзал- лик, меҳр-оқибат, садоқат рамзи бўлиб келган. Шу боис, хотин-қизларни кўпичина гулга қиёслайдилар. Лекин гул тикансиз бўлмаганидек, орамизда фибригарликни «касб» этган, қинғир йўл билан пул топишга одатланган аёллар ҳам учра туради...

— Қанча керак? — деди зарур маҳ- сулотларни арзон олишдан умидлан- ган Л.Қудратова. — 800 доллар этади. Бир ҳафта ичида қарзингизни қилиб қайтараман, — деди ичидаги шум ниятини сир- тига чиқармай П.Хайитова. Хуллас, маҳсулотлар учун пул то- пиш «муаммоси» бир зумда ҳал бўлди. «Ови» бароридан келган П.Хайитова қанот чиқариб, ўша кун тушдан сўнг Сабоҳат Хурсаидованинڭ ҳовлигига кириб келди. Салом-алиқдан сўнг дарҳол муллаога ўтди: — Сабоҳатхон, тадбиркорлик де- гани майда-чуйда билан битмас экан. Утган сафар сизга арзон нар- хда шакар ва ёғ бергандим. Бир та- нишим арзон нархда ун, шакар, ёғ

берадиган бўлди. «Ка- МА3»га ортиб кела- ман. Шунга пулдан қарашиб юборсангиз! Юкни олиб келгандан сўнг сиз билан ҳисоб- китобни жойига қўяман. — деди алинган оҳангга П.Х- айтиова. — Э, шу ҳам таш- вишим, мен сизни яхши биламан. Қанча керак? — 3 миллион сўм бўлса, маҳсулотлар- нинг ҳаммасини бир йўла олиб келар эдим. — Икки миллион юз минг сўм топиб беришим мум- кин. Фақат айтилган мuddатда қайта- расиз. Яқинда қурилиш бошлаймиз, — деди Сабоҳат фибригарнинг тузо- гига илинганидан муллаоқ бехабар ҳолда.



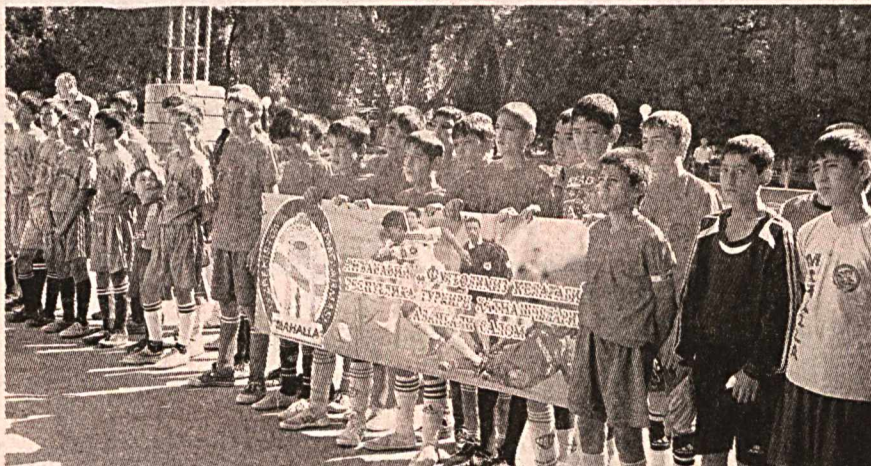
П.Хайитова арқонни узунроқ ташлади: бир ҳафта ичида маҳал- ладошлари Ҳимнат Бобоевадан 400 минг, Ф.Жумаевдан 800 АҚШ дол- ларини қўлга киритиб, уларга ар- зон нархда озиқ-овқат маҳсулотла- ри олиб келишга ваъда қилганича гоийб бўлди. Маҳалладошлар Пар- дахолнинг пулни қайтаришини сабр билан кутишди. Орадан кун- лар, кунлар кетидан ойлар ўтди. Ёздаги ваъдалар қишга уландию, аммо қарз берганлар пулларини

ололмай сарсон бўлиб юраверши- ди. Уларнинг сабр касоси тўлга, ҳуқуқнинг муҳофаз қилувчи орган- ларга мурожаат қилишди. Оқибат- да Жиноят ишлари бўйича Бойсун туман суди томонидан фибригар Пардахол Хайитовага нисбатан те- гишли жазо қўлланди. Ачинарлиси, уч нафар фарзанд- нинг онаси бўлишига қарамай П.Х- айтиова шундай жиноятга қўл урди. У ноўя ҳаракатлари оқибатида бо- лаларининг руҳан азобланишини ха- ёлгига ҳам келтирмади. Начора, фи- бригарлик маҳалла-қўй, яқинлари орасида унинг юзини қора қилди. Ақмал ЙЎЛДОШЕВ, Жиноят ишлари бўйича Бойсун туман судининг раиси.

“ФУТБОЛИМИЗ КЕЛАЖАГИ” ФИНАЛ БОСҚИЧДА

Ушбу замонавий спорт саройларида, маҳалла гузарларидаги спорт майдонларида тарбияланаётган ёшлар уч босқичли спорт тизими...

нафар ўсмирларимиз қатнашди. Бу кўрсаткич мамлакатимизда ёшларнинг футболга, умуман спортга қизиқиши йилдан йилга ортиб бораётганлигини кўрсатади...



Фотоназира Хайдарова

да бизга “Футболимиз келажаги” республика турнирининг финалида иштирок этиши насиб этганидан хурсандимиз. Шунинг ўзи ёшларимизнинг габулбаси...

ган бу футболчиларга разм солиб, кўнгилда илиқлик уйғонади: Ўзбек футболнинг ишончли давомчилари бор! Бироқ, шу ўринда бир мулоҳаза...

“Футболимиз келажаги” республика турнирининг финал мусобақалари эртага ўз чемпионларини, совриндорларини, энг кучли футболчиларини аниқлайди.

Тўлкин РЎЗИЕВ, «Mahalla» мухбири.

Республика “Маҳалла” хайрия жамгармаси томонидан ташкил этиб келинаётган анъанавий “Футболимиз келажаги” турнири ҳам юртимизда оммавий спортни ривожлантириш...



— Ёшлар тарбиясида спорт тадбирларининг аҳамияти беқиёс. Қаранг, фарзандларимиз қанчалик хурсанд. Улар мусобақа баҳона юртимизнинг шаҳару қишлоқлари, маҳаллалари билан яқиндан танишишди...

“Футболимиз келажаги” республика турнирининг финал босқичи мусобақаларининг тантанали очилиш маросимида сўзга чиққанлар ушбу турнирнинг аҳамияти, унинг нуфузини янада ошириш тўғрисида гапириб, мусобақаларда иштирок этаётган ёшлар орасидан келажакда маҳоратли футболчилар этишиб чиқишига ишонч билдиришди.

— Биз Сурхондарёдан келдик. Мақсадимиз албатта, ғолиб бўлиш. Лекин бу спорт. Энг муҳими, мамлакатимиздаги 10 мингдан ошиқ маҳаллалар ичи-

ДАСТАЛБКИ НАТИЖАЛАР:

- 8 сентябрь, 2009 йил
1 тур “Дўстлик” (ТОШКЕНТ) — “Лолазор” (СУРХОНДАРЁ) — 2:0
“Саховат” (ФАРҒОНА) — “Ҳаловаттепа” (НАВОНИЙ) — 1:0
2 тур “Дўстлик” (ТОШКЕНТ) — “Саховат” (ФАРҒОНА) — 3:1
“Лолазор” (СУРХОНДАРЁ) — “Ҳаловаттепа” (НАВОНИЙ) — 0:3
БУГУНГИ ҲАМНАСАБАБЛАР
9 сентябрь, 2009 йил
3 тур “Ҳаловаттепа” (НАВОНИЙ) — “Дўстлик” (ТОШКЕНТ)
“Саховат” (ФАРҒОНА) — “Ҳаловаттепа” (НАВОНИЙ)

Табобат

НОНУШТАНИ ҚАНДАЙ ҚИЛАСИЗ?

НОНУШТА — овқатланишнинг муҳим босқичи, соғлом ҳаётни таъминловчи омиллардан бири. Нонушта тушлик ва шомлик билан бевосита боғланади.

муҳонасига қўйилади. Муздан уй ҳароратида эритилган сув эса толий сув дейилади. Эტიбор қилинса, чой идишлида сув қайнаганда ундаги зарарли хлор йўқолади.

Эртадаки нонуштада бир сиқим майиз истеъмол қилинса, кони фойда. Майиз, аввало, юрак фаолиятини яхшилайди.

ХАБАРЛАР

МИНИ-ФУТБОЛ: «АБАЙ» ЧЕМПИОН

Қорақалпоғистон Республикасида мамлакатимиз Мустақилликнинг 18 йиллик айёмига бағишланган қатор спорт мусобақалари ўтказилмоқда.



Мурасасиз курашлар остида ўтган турнирнинг финалида «Абай» ва «Қувонч қалити» жамоалари ўзаро рўбару келишди.

ЖАҲОН КУБОГИДА ЎЗБЕКИСТОНЛИКЛАР



Эртага Германиянинг Берлин шаҳрида трамполин бўйича Жаҳон кубоги босқичи мусобақалари бошланади.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРИМИЗ ВЬЕТНАМДА

Шу кунларда Вьетнамнинг Ханой шаҳрида волейбол бўйича аёллар ўртасида Осиё чемпионати ўтказилмоқда.



Дунёдан дараклар

ИШСИЗЛАР СЕНИ ОРТИДИ

АҚШ меҳнат вазирлиги матбуот хизматининг хабарига айтилишича, жорий йилнинг август ойига келиб мамлакатда ишсизлар сони 9,4 фоиздан 9,7 фоизга ўсган.

ЗАРАРГА ИШЛАЁТГАН БАНК

РОССИЯнинг ВТБ банкининг август ойида кўрган умумий зарари 6,869 миллиард рублни ташкил этди.

АЛБАНИЯДА ЕР ҚИМИРЛАДИ

АЛБАНИЯда 5,4 балл куч билан ер қимирлади. Албан сейсмология институтидан олинган маълумотларга қараганда, zilзила маркази пойтахт Тиранадан 100 километр узоқликдаги Пешкопея шаҳри яқинида жойлашган.

РЕЖИССЁРНИНГ ФОЖИАЛИ ЎЛИМИ

САЛЬВАДОР полицияси француз кинорежиссёри Кристиан Полевиннинг ўлими билан боғлиқ жиний ишни текширишга киришди.

ИҚТИСОДИЙ ИНҚИРОЗ ТУФАЙЛИ

ЕВРОПАдаги энг йирик авиакомпаниялардан бири Air France KLM инқироз туфайли 1500 иш ўринини камайтиришга қарор қилди.

Таъкидлаш жоизки, Air France биринчи марта иш ўринларини қисқартираётгани йўқ.

